

ಬಾಳ ತೊಡಕು

(ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ)

ರಾಜಾರಾಮ್ ಮಜಲೀಕರ್

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ . ಜುಲೈ ೧೯೫೪

ಬೆಲೆ ೮ ಆಣೆ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ನಿಲಯ ಗೋಕಾಕ

ಪ್ರಕಾಶಕರ
ರಾಜಾರಾಮ್ ಮಜಲೀಕರ್
ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ಸಂಘ
ಗೋಕಾಕ

All Rights Reserved by the Author

ಮುದ್ರಕರು
ಎಸ್. ಎನ್. ವೆಂಟೆನೂರಿಮಠ
ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಮುದ್ರಣಾಲಯ
ಗೋಕಾಕ

ದಿನದ ದುಡಿತವನ್ನು ಬೇರೆತ್ತು ಮನಸು ಮುದುಡಿದಾಗ ಏನೋ ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಲು ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಪುಟಗಳನ್ನು ಮುಗುಚಿ ಹಾಕಿ, ಅಕಳಿಕೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪ ಮುಚ್ಚಿಕೊಡಗಿದಾಗ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚಿಗೆ ಬಿಸುಟಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುವ ಪರಿವಾರ ಬಹು ಅಂಶ ಓದುಗರದು

ಇೀ ಪರಿವಾರ ಒಳ್ಳೆ ಯದಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ. ದೈನಂದಿನ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ 'ವರದಿ' ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ವಿಷಯ ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕನ್ನಡಿ ಪ್ರತಿ ಸೃಷ್ಟಿ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖಾಂತರ ತುಂಬಿ ತರಬೇಕು. ಇಂದು ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆದಿದೆ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಹಿ ಯುವವರೆಷ್ಟು ಜನ ?

ಒಂದು ಕಾಲ ಇತ್ತು ರಾಜ-ರಾಣಿಯರ 'ಅರೇಬಿಯನ್ ನೈಟ್ಸ್' ದಂತಹ ಕತೆಗಳನ್ನು ಓದುವ ಕಾಲವೂ ಒಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ದಿನ, -ಆ ಜನ ಇಂದಿಲ್ಲ ಕಾಲಾನುಸಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅದಕನುಸಾರ ಸಮಾಜ, ಅದರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳು ಒದಲಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಅಂದು ಜನಜೀವನದಿಂದ ದೂರ-ದೂರ, ಬಹುದೂರ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದುಕಡೆ ಪಂಡಿತರ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದ್ದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂದು ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ತೀರ-ತೀರ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಜನಜೀವನದ ಉಸಿರಾಗಿದೆ-ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿದೆ-ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಇಂದು ಎಲ್ಲರ ಹೊಣೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಸೆ ವನೆ, ಕಾಫಿ ಸ್ನಾನ ಊಟ, ಡ್ರೆಸ್ಸು, ಆಫೀಸಿನ ದುಡಿತ, ಅನೇಕ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸ್ನಾನ-ಊಟ 'ಏನೋ ಬೇಸರು' ಎಂದು ಹಾಸುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಕಣ್ಣಿಗುರು ಹಾಯಿಸಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಸುಖವಾಗಿ ದಿನ ನೂಕಿದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ 'ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಇನ್ನೂ ಇದೆ' ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು.

ಇೀ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜ ಭರದಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತಿರುವ ಇೀ ಅಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆ ಸಭ್ಯತೆಯ ಪುಂಜೆಯ ಇೀ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವ ಮಾನವರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅಶ್ಯಾಚಾರ !

ಇಂದು ಸಮಾಜ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ನಿಂತವರೇ ಇೀ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ವ.ರಾಧೀಶರು ಕೆಂಪು ಚಾಟಿಯ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ವೃಥಾಬಾರ ಕಣಕಿಳಿದಿಲ್ಲ ? ಎಷ್ಟು ಸಮಾಜ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ರಕ್ತಹೀರಿ ಲಕ್ಷಾಧೀಶ ರಾಗಿಲ್ಲ ? ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ? ಒಂದೆ ಎರಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ ಇೀ ಉದಾಹರಣೆ.

ಇವರನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆಟ್ಟಿ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ತಾನೂ ' ಅವನೇ ' ಆಗಿದ್ದರೆ ಆ ವೃತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ವೃತ್ತಿ ಫಡಿಸುವವರನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆವ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ

ಜ್ವಾಲೆ ಮೈ ಸೋಂಕುವ ಮೊದಲೇ ಹುಸಾರಾಗಿರುವದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮುಖಂಡರ ಅನ್ಯಾಯ ದಲಿತರ ಮೇಲೆ, ಅಸಹಾಯರ ಮೇಲೆ ಅಪ್ರಶ್ನಕವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಹರಿಹಾಯುತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಸಂಕೇತವೀ ಕೃತಿ ಇೀ ಅನ್ಯಾಯ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನೋಡಿ ಮನ ರೋಷಬೇಕು ಆತವಳಗೊಳಬೇಕು ಕಿಡಿ ಕಾರಬೇಕು ಆ ಕಿಡಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಏಳಿಗೆಗೆ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಗಾಲಾಗಿ ನಿಂತವರನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕು

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ದೀನ ದಲಿತರ, ಅಸಹಾಯರ ಶಬ್ದ ಚಿತ್ರ ಇೀ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೋ ನಾನರಿಯೆ ಆ ದೀನ ದಲಿತರಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಿದೆ, ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೇವೆಯೂ ಒಂದಂಶವಾಗ ಬೇಕು, ಅವರ ಪತನಕ್ಕೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ತೋಷಣೆಗೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ? ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತರೆ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತಾಯಿತು.

ನನಗೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಜೀವಕಳೆ ತುಂಬಿದ ಸರ್ವ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ಹಿರಿಯ ಗೆಳೆಯ ಕೆ ವಿ. ಸುಸಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪು ಗೊಳುತಿರಲಿಲ್ಲೇನೋ !

ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಕೆಲಸಗಾರರು ತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುದ್ರಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಉತ್ಸಾಹ ಕೊಂಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಇೀ ಕೃತಿ ಇಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ನೆನಕೆಗಳು.

ನಮ್ಮ—ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರ—

ಭವಿಷ್ಯ ಚಿಂತಿಸುವ

ತಾಯಿಯ ಸಾದ ಪದ್ಯಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ

ಅರ್ಪಿತವೀ ಚಿಕ್ಕ ಕೃತಿ.

ವಿಷಯ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ—

ಪುಟ	ಪುಟ
ಹೆಸರು	ಪುಟ
ದಕ್ಕ ಜೀವ	೧
ದೀಪಳಿಗೆ	೧೧
ಹಸಿವು	೧೭
ಮುಂದೆ ಮನೆ	೨೩
ನಂಜು	೩೨
ಆಶ್ರ	೪೦
ತನ್ನ ಸಮಾಜ	೪೪
ಬಾಳತೊಡಕು	೫೫

ದಗ್ಧ ಜೀವ

ಬೇಗಿನ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳ ಕಾವು ಏಡುತಿರುವಂತೆ ಅವಳ ಉಸುರಿನ ಬಿಸಿಯೂ ಅವಳ ಹೃದಯದ ಶಾಂತವ ತಪ್ಪ ರಸಗಂಗೆಯಂತೆ ತೇಲಿ ಅನಂತದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಲ ದಿನಗಳಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ವೇನೋ ! ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಕೆಂಪಾಗಿ ಊದಿಕೊಂಡಿದ್ದವು ಹಾಗೆಯೇ ತಲೆಗೆ ಕೈ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

ಭಾರವಾದ ಯೋಚನೆ- ಹೊರಲಾರದ ಚಿಂತೆ- ಸಹಿಸಲಾರದ ಕಳವಳ ಜೀವನವನ್ನೇ ಸುಡತೊಡಗಿದ್ದವು.

ಅವಳು ಅಸಾಹಾಯಳಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು-ಸಕ್ಕ ರಿತ್ತಿದ ಪಾರಿವಾಳದಂತೆ

ನಿಂಗ- ಅವಳ ಮಗ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನದ ವಿಷಮೆ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ರಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗದಂತೆ.

ಇೀ ಚಿಂತೆ ಪಾರೋತಿಯನ್ನು ಸುಡುತ್ತಲಿದೆ. ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ- ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದ ಹಾವಿನಂತೆ. ಪರಾಧೀನಳಾಗಿ-ಪಂಜರದಲ್ಲಿಯ ಹಕ್ಕಿಯಂತೆ

ಅಹುದು ಅವಳು ಪರಾಧೀನಳು-ಅವಳು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಾಧೀನಳು.

ಆ ಹಳ್ಳಿಗೊ ! ಸರಕಾರದ 'ವೈದ್ಯ' ರೊಬ್ಬರು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಂದು- ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಅಷ್ಟೆ ಯಾವುದೋ ಬಿಳಿಪುಡಿ- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೆ- ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪಾರೋತಿಗೂ ಅದನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಕಾಹಲೆಗೆ ಕಾರಣ ?-

—ಅನ್ನಾಭಾವ ! ಅನ್ನದ ಅಭಾವ ಅಬ್ಬಾ ! ! ಅದು ಬಹುವಂತ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಬಲಿಶೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಭೀಕರ ಜಾಡ್ಯ !

ಡಾಕ್ಟರರ ಸಲಹೆ ಮಗುವಿಗೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಗಂಜಿಯನ್ನುಳಿದು ಬೇರೆನೂ ಹಾಕಿದರೆ ಅಪಾಯ !

ಪಾರೋತಿಯ ಎದೆ ನಡುಗಿತು ಅಕ್ಕಿ ಅಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಅಕ್ಕಿ ?

ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಪಾರೋತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಕಾಸಿಲ್ಲದ ದಾಸಯ್ಯ ಪ್ರಪಂಚ ಪರ್ಯಟನದ ಕನಸು ಕಂಡಂತೆ ! ಪಾರೋತಿ ಅಕ್ಕಿ ದೊರಕಿಸುವ ಯೋಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದಳು. ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ಅವಳ ಬಗೆ ಗಣ್ಣಿನೆದುರಿಗೆ ಸುಳಿಯುವದೊಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ— ಸದಾಶಿವ ಶಿಟ್ಟರು ಅವರನ್ನುಳಿದು ಅಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುವ ಭೂಪ ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿರಲಿಲ್ಲ

ಆದರೆ ಸದಾಶಿವರಾಯರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಬಯಸುವದೆಂದರೆ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆಯಲ್ಲಿಯ ರತ್ನ ಬಯಸಿದಂತೆ.

ಹಾಯಿಗರುಳು ಮಗನ ದಾರುಣ ವೇದನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೀತೆ ? ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಮಗ ಬದುಕ ಬಹುದೆಂದು ಅವಳ ಭಾವನೆ ಅದಕಾಗಿ ಸದಾಶಿವರಾಯರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವದೇನೂ ಅವಳಿಗೆ ತಪ್ಪು ಎನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪಾರೋತಿ ಸೆಟ್ಟರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು 'ಪಚನ-ಪಾಚಕ' ಔಷಧಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು

“ ಒಡೆಯ ನನ್ನ ಮಗಾ ಕಾಹಿಲೆಯಿಂದ ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾನಿ, ನಾಳೆ ದಿನಾ ಅತು ಒಂದು ಹನಿ ಜಾನೂ ತಗೊಳ್ಳಿಲ್ಲ ದಯ್ಯಾಡಿ ಒಂದು ಹಿಡಿ ”

ಪಾರೋತಿಯ ಕಂಠ ಬಿಗಿದು ಬಂದಿತು ಕಂಠು ಹನಿಗಳೆರಡು ಕೆಳಗುರುಳಿದವು ಸೆಟ್ಟರು ಅವಳನ್ನೊಮ್ಮೆ ದುರುಗುಟ್ಟಿನೋಡಿದರು

“ ಯವ್ವಾ ನನ್ನ ಮಗಾ ಸಾಯತಾನಿ ”

“ ಸತ್ತೆ ಸುಟ್ಟಬಾ ”

ಒಹ ! ಪಾರೋತಿಯ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಚೂರಿ ತಿವಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅಸಹಾಯತೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಹಚ್ಚಿದವು.

“ ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಪುಣ್ಯ ”

“ ಹಾಳಾಯಿತು ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯ ! ನಡೆಯಿಲ್ಲೆಂದ ಸಾಯೋನಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಯಾಕೆ ? ”

ಸೆಟ್ಟರ ಪ್ವಭಾವವಂತ ಪಾರೋತಿ ಕುಬಸದ ತೋಳಿನಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆಯ ತೊಡಗಿದಳು. ಕೂಡಲೆ ಸೆಟ್ಟರ ಆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಯವಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿತು.

“ ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡೈತಿಯಪ್ಪ, ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು ಪುಣ್ಯ ಕಟಿಕೊಳ್ಳ. ನಾ ಸಾಯೊತನಾ ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರ ಮರೆಯಾಕಿಲ್ಲ ”

ಪಾರೋತಿ ಅಂಗಲಾಚಿದಳು—ಸೆಟ್ಟರ ಕಾಲ ನೇಲೆ ಬಿದ್ದು

“ ಮೂರು ರೂಪ್ಯಾಿಗೆ ಸೇರು. ”

ಎಂದರು ಸೆಟ್ಟರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ.

“ ನಾನು ಬಡಿವ್ರಿಯಪ್ಪ. ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡೈತೆ ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ”

ಎಂದು ಪಾರೋತಿ ಅಂಗಲಾಚಿದಳು.

“ ಎಂಟಾಣಿಗೆ ಸೇರ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಂಡು ನಂಗೆ ‘ದಿವಾಳ’ ತೆಗೆ ಅಂತಿಯಾ ? ”

“ ಯಪ್ಪಾ ನೀವು ಪುಣ್ಯವಂತರು. ನನ್ನ ಮಗನ್ನ ಕಾಪಾಡ್ತಿ ”

ಎಂದು ಪಾರೋತಿ ಸೆಟ್ಟರ ಕಾಲನೇಲೆ ತಲೆಮೀಟಿ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಪವಿತ್ರ ಕಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ತನ್ನ ಕಾಲು ಅಪವಿತ್ರವಾಯಿತೆಂದು ಸೆಟ್ಟರು ರೋಷಗೊಂಡು ಪಾರೋತಿಯನ್ನು ಹಿನ್ನೂಕಿದರು. ಅವರ ಪಾಪ-ಪ್ರಹಾರದಿಂದ ಪಾರೋತಿ ಕಟ್ಟಿಯ ಕೆಳಗೆ ಉರುಳಿದಳು. ಸೆಟ್ಟರ ಅಳು ಅವಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ. ಸೆಟ್ಟರಿಂದಾದ ಅವಮಾನ ಪಾರೋತಿಗೆ ದುಃಖವನ್ನಂಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ವಗು ಚಡಪಡಿಸುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಅವಳು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸತೊಡಗಿದಳು ತಾಯಿಗರುಳು ಅಲ್ಲವೆ ಅದು ?

ಪಾರೋತಿ ಮನೆ ತಲುಪಿದಾಗ ನಿಂಗ ಸ್ವೇಣದನಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದ. ತಾಯಿ ಬಾಗಿಲು ದೂಡಿ ಒಳಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅಶೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿದ

ಅನ್ನಾ ನಿಂದು... . ”

ಮಗನ ಮುಖ ಕಾಣುತ್ತಲೇ ಪಾರೋತಿಯ ಕರುಳು ಕಣ್ಣೀರಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಮಗನನ್ನು ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡಳು. ನಿಂಗ ನಿರಾಶೆಯ ಉಸಿರ್ಗರೆದ. ಮಗುವಿನ ನರಳಾಟಕ್ಕೆ ಪಾರೋತಿ ಕಂಗಾಲಾದಳು. ಅವಳ ಕಣ್ಣಿನೆದುರು ಕಳ್ಳಸಂತೆ ಬಂದು ನಿಂತಿತು.

ಕಳ್ಳ ಸಂತೆ !

ಪಾರೋತಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದಳು - ಕಳ್ಳ ಸಂತೆ ! ಸುಳ್ಳು ! ಮೋಸ ! ಅಸರಾಧ ! ಕಳ್ಳ ಸಂತೆ ! ನಿರ್ಸರ್ಗದ ನಿಜವಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಳ್ಳ ಸಂತೆಯೊಂದು ಮಹಾಸರಾದ ! ತನ್ನ ಗಂಡ-ಭರವು - ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸದಾಶಿವ ಸೆಟ್ಟರಿಂದ ತನ್ನ ಮದುವೆಗಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ತಂದು ಅವು ಬಡ್ಡಿ ಸಹಿತ ಅರು ನರಾಧಾಗ ಐದು ನೂರರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೊಲ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದ ನೂರು ಕೊಡಲಾರದೆ ಅದೇ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟ. ಸೆಟ್ಟರಿಂದ ಕಣ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರವಿದ್ದವು. ಸುಟ್ಟರು ಭರವಸೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾಗದವನ್ನೂ ಬರೆಸಿ ಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಸತ್ಯ ಭರಮನಿಗೆ ಎಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನಿನ್ನೂ ಸೆಟ್ಟರಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಪಾರೋತಿನಿ ಹೇಗೆ ಮರೆತೀತು ?

“ ಹ್ಲಾಂ .. !ಅವ್ವಾನೀ ...ರು! ”

ಮಗನ ಕರೆಯಿಂದ ಪಾರೋತಿಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದೊದಗಿತು. ಮಗನನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿ ಪಾರೋತಿ ನೀರು ತರಲು ಹೋದಳು. ಹುಲ್ಲಿನ ಗುಡಿಸಲು ಹುಲ್ಲಿನದೇ ಒಂದು ಬಾಗಿಲು. ಗುಡಿಸಲಿಗೆ ಎರಡು ಕೋಣೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ಒಲೆ ನಾಲಾರು ಗಡಿಗೆ ಮಡಿಕೆಗಳು ಒಂದು ಮಣ್ಣಿನ ಬಿಂದಿಗೆ ಪಾರೋತಿ ಬಿಂದಿಗೆಯಿಂದ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಳು. ಬರೇ ನೀರು. ಕೇವಲ ನೀರು ಅದೇ ಅನ್ನ ಅದೇ ನೀರು. ತನ್ನ ಗಂಡ ಭರವು- ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಪಾರೋತಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಾಯಿತು.

‘ ನಿಂಗನ್ನ ಚನ್ನಾಗಿ ಸಾಕು ಪಾರಿ ! ಅವಗ ಏನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡ ಬ್ಯಾಡ. ನನ್ನಿಂದ ಅವಗ ಯಾವ ಸುಖಾನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಆ ಕೊಠ್ತಿ ನೀ ತುಂಬಿ ತರಬೇಕು ಪಾರಿ ! ನಾ ಅಂತೂ ಇೀಗ ಬದುಕೂ ಹಂಗಿಲ್ಲ ನಿಂಗನ್ನ ಜ್ಞಾಪಾನ ಮಾಡೋದ ನಿನ್ನ ಕೆಲ್ಸ. ”

ಭರಮನ ಮಾತು ಪಾರೋತಿಯ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಮೂಡಿ ನಿಂತವು ಮಗನ ಮುಖ ನೋಡ ತೊಡಗಿದಂತೆ ಅವಳ ಹೃದಯದ ಭಾವನೆ ತೊಡವ ವಾಡತೊಡಗಿದವು

“ ನೀ ಅಕ್ಕಿ ತರಾಕ ೩ ಬೇಕು ”

ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಒಂದು ಮನಸ್ಸು ಹೇಳಿತು.

“ ಹ್ಯಾಂಗ ತಲ್ಲಿ ! ಎಲ್ಲಿಂದ ತಲ್ಲಿ ? ”

ಅಷ್ಟೇ ಅಸಹಾಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಮನಸ್ಸು ನುಡಿಯಿತು.

“ ಕಳ್ಳ ಸಂತ್ಯಾಗ ಸಿಗತಾವಲ್ಲ ! ”

“ ಛಿ ! ಹೊಲಸ ಕೆಲ್ಸಾ ನಾ ಮಾಡಾಕೆಲ್ಲ ”

“ ಪಾರೀ ! ಮಾಡಾಕ ಬೇಕ ಇಲ್ಲಾದ್ರ ನಿನ್ನ ಮಗಾ ಉಳಿಯೋದಿಲ್ಲ ”

“ ಹ್ಲಾಂ ! - ? ”

“ ಮಾಡ-ಮಾಡ ! ಕಳ್ಳ ಸಂತ್ಯಾಗ ಅಕ್ಕಿ ತಗೊಂಡ್ಬಾ ”

“ ಹೊಲಸ ಕೆಲ ”

“ ಧೂ ! ಇೀಗ ಯಾರ ಬಿಟ್ಟಾರ ಹೇಳು ? ಎಲ್ಲಾರೂ ಅವರ ! ಜಗತ್ತಾಗ ಖರೆ ಮಾತಾಡಾವ್ರೆಗೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನಾಂಗ ನೋಡ ಸ್ತಿತಿ ! ನೀ ಕರೇಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮಗನ್ನ ಕೊಂದ್ರ, ನಿನಗ ಯಾರ ಮಾತಾಡಸ್ತಾರೇನ ? ಇೀ ವೇದಾಂತ ಹಿಡದ ಮಗನ್ನ ಕಳಕೊಂಡೀ ಏಳು .. ”

“ ”

“ ಏಳು. ಇೀಗಿಂದೀಗ ಕಳ್ಳ ಸಂತ್ಯಾಗ ಅಕ್ಕಿ ತಗೊಂಬಂದ ಮಗನ್ನ ಉಳ್ಳೆ. ಆ ಮ್ಯಾಗ ವೇದಾಂತ ಹೇಳಂತಿ ಏಳು. ನಿನ್ನ ಮಗಾ ಬದತ್ತಾನ....”

“ ನನ್ನ ಮಗಾ ಬದಕ್ಕಾನ ! ”

ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಪಾರೋತಿಯನ್ನು ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಮಗನಿಗೆ ಒಂದು ಗುಟ್ಟುಕು ನೀರು ಹೂರಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕೆದುಕೊಂಡು ಪಾರೋತಿ ನಗವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕ ತೊಡಗಿದಳು.

ಗೋಕಾವಿಯ ಕಳ್ಳ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪಾರೋತಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಂಜೆಯಾಗಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಗೋಕಾವಿಯಿಂದ ಮೆಳವಂಕಿ ಐದು ಮೈಲಿನಮೇಲೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲು ಮುಗಿಲನ್ನಲ್ಲ ಮುಸುಕಿಕೊಂಡಿತ್ತು ಕಾರ್ನೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಿತ್ತು ಪ್ರಸಂಚನೇ ‘ಶೂನ್ಯ’ ದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿತ್ತು.

ಪಾರೋತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮಗನ ಸುತ್ತ ಸುಳಿಯ ತೊಡಗಿತ್ತು ತಾನು ಚಲಿಸಬೇಕಾದ ದಾರಿ ಭರದಿಂದ ಹಿಂದೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು.—ವಾರೋತಿ. ಬೀದಿಯ ಲಾಂದ್ರದ ಕಂಬ ಮಂದವಾದ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಕತ್ತಲೆಯೊಡನೆ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು ಪಾರೋತಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಬಿ ತಿ ಸಂಶಯದ ಮಹಾ ಬಿರ ಗಾಳಿಯಿದ್ದಿತು ಕಾನು ಅಸರಾಧಿ ! ದೂರಾವರೂ ತನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಅಕ್ಕಿ ಕಂಡರೆ ? ಕಂಡರೆ ! ಪಾರೋತಿ ನಡುಗಿದಳು. ಬಿಚ್ಚಿದಳು

ಮೋಲೀಸ್ ಜೊರಿ ಬಂದಿತು ಜೊರಿಯಲ್ಲಿಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಗೂಡಿನೊಳಗೆ ಮೋಲೀಸ್ ಎನ್ನ ಮೀಸೆಗಳನ್ನು ಹುರಿಗೊಳಿಸುತ್ತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಧಾಳವಾದ ಲಾಂದ್ರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಅವನ ಮುಖ ರುದ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಮೋಲೀಸನನ್ನು ಕಂಡ ಪಾರ್ವತಿಯ ಧೈರ್ಯ ಕರಗಿ ನೀರಾಯಿತು. ಎದೆ ನೆ ಗವಾಗಿ ಕೊಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಳ್ಳಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತ ನಡೆದಳು ಪಾರೋತಿ ಅವಳ ಇ ಮನಸಿಕ ಹೋರಾಟದ ಸುಳಿವು ಮೋಲೀಸನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಿರಲಿಲ್ಲ ಇ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಳಗಿದ ಮೋಲೀಸ್—

“ ಏಯ್ ಕೌನ್ ಹೈ ”

ಎಂದು ಗದರಿದ. ಅವನ ಗುಡುಗಿಗೆ ಪಾರೋತಿಯ ಕರಗಿ ನೀರಾದ ಧೈರ್ಯದ ಒಡ್ಡು ವಡೆಯಿತು ಉಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಯ ಗಂಟು ಕೆಗೆಗೆಬಿದ್ದು

ಅಕ್ಕಿ ಚೆಲ್ಲಾ ಪಿಲ್ಲಿಯಾದವು. ಪಾರೋತಿ ನಡುಗ ತೊಡಗಿದಳು. ಲಾಂಛದ ಮಂದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾರೋತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಪೋಲಿಸಿನಿಗೆ ಕೆರಳಿಸಿದುದರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯಿರಲಿಲ್ಲ.

“ ಇೀ ಅಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿ ತಗೊಂಡು ಹೊಂಟಿ ? ”

“ ನನ್ನ ಮಗಾ ಜಡ್ಡಾಗಿ ಮಲಗ್ಯಾನ್ರಿ ಸಾಬ್ರ . ! ಒಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕಿ ಗಂಜಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕಂತ ತಗೊಂಡ ಹೊಂಟಿನ್ರಿ .. ಸಾಬ್ರ ... ! ”

ಪಾರೋತಿ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು

“ ಜಡ್ಡ ಬಿದ್ರೆ ? ಅಕ್ಕಿ ಯೆಲ್ಲಿಂದ ತಂದಿ ? ಅಂ ? ”

ಪಾರೋತಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಅಭ್ಯಾಸವಿರಲಿಲ್ಲ. ಸತ್ಯ ಅವಳ ನಾಲಿಗೆ ಉಸುರಿತು ಹಿಡಿ ಅಕ್ಕಿಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ಭಂದ ಇದೆ-ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಗ್ಧಿಯಾದ ಪಾರೋತಿಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತುಗಬೇಕು ?

“ ಯಪ್ಪಾ ಸಾಬ್ರ ! ಮಗಾ ನೀರ-ನೀರ ಅಂತಾ ಬಡಕೋಳಾಕ ಹೆತ್ತ್ಯಾನ್ರಿ ಜೀವ ತಡೀದಾತು. ನಾಕ ದಿನದಿಂದಾ ಹೊಟ್ಟಾಂಗ ಎನೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು ಗಂಜಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕತೆನ್ರಿ .. ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ಇದೊಂದ್ವಲಾ ಬಿಡ್ರಿ .. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳ್ತೆನ್ರಿ . ! ”

ಪಾರೋತಿಯ ಕಣ್ಣೀರು ಪೋಲಿಸಿನ ಪಾದ ತೊಯಿಸಿದರೂ ಅವನ ಎದೆ ಕರಗಲಿಲ್ಲ.

“ ಥೂ .. ರಂಡೆ .. ! ತಿಳ್ಳೊದಿಲ್ಲಾ ! ಮಗಾ ಸಾಯ್ತಾನಂತ ! ಕಳ್ಳ ವ್ಯಾಟ್ಯಾಗ ಅಕ್ಕಿ ತಂದ ಮಾರ್ತಿರಿ ನಂಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತ ನಡಿ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಣೀಕ ”

“ ಯಪ್ಪಾ ನನ್ನ ಕಾಪಾಡಿ . .ನನ್ನ ಮಗಾ...ನನ್ನ ಮಗಾ . ”

ಪಾರೋತಿಯ ಕಂಠ ಬಿಗಿದು ಬಂದಿತ್ತು ಪೋಲಿಸಿನ ಕಾಲು ಗಟ್ಟಿ ಯಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬೇಡತೊಡಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಸ್ವರ್ತದಿಂದ ಪೋಲಿಸಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು. ಅವನು ಮಾರ್ಪಟ್ಟ ಬೇಟೆ ಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಎಚ್ಚರಿಸಿತು.

“ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟೆ ”

ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪಾರೋತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಅವನ ಕಾಮ ಕರಳಿತು. ಅವನು ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿದ್ದ.

“ ನಾ ಬಡಿವಿ ಸಾಬ್. ಇೀ ಎಂಟಾಣೆ ಗಳಸ್ಟೀಕಾದ್ರ ನಾಕ ದಿನಾ ದುಡಿಬೇಕಾತ್ರಿ ... ಇನ್ನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರ್ಲಿ ದೇವ್ರಾ ನನ್ನ ಕಾಸಾಡ್ಲಿ . . ”

ಪಾರೋತಿ ಕರಳು ಕರಗುವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು

“ ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂಗ ಮಾಡ ”

ಅವನ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿನ ಮಾತು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೂ ಆರಿಯದ ಪಾರೋತಿ ಆಶಯಿಂದ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಳು.

“ ನನ್ನ ಮಾತ ಕೇಳಿದ್ರ ನಿನ್ನ ಬಿಡತೇನಿ.... ಇಲ್ಲಾದ್ರಾ ... ”

ಅಸಹ್ಯ ಮಾತು, ಅಸಹ್ಯ ನೋಟ ಅವನ ಅಂಗಾಂಗವೆಲ್ಲ ತನ್ನ ವಿಕಟ ವಾಸನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅವನು ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಂತೆ ಪಾರೋತಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು.

‘ ಸಾಬ್ ನನ್ನುಟ್ಟಿಡಿ . ’

“ ಹ್ಲಂ ! ಹ್ಲಂ ! ! ಹ್ಲಂ ! ! ! ಒಂದು ತೊಸು. ಬಾ . ”

ವಿಕಾರವಾದ ಮಾತು, ವಿಕಾರ ನಗೆ. ಅವನು ತಾನೆಲ್ಲಿದೇನಂಬುದು ಮರೆತಿದ್ದ.

ಪಾರೋತಿಯ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲು ಗವಿಯಿತು. ಭರಮ ನಿಂಗ ಇಬ್ಬರ ಮುಖ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತವು. ಪೃಥ್ವಿ ಗರಗರ ತಿರುಗುತ್ತಿತ್ತು.

“ ಅವ್ವಾ ! ... ! ನೀ....ರು .. ! ”

“ ಪಾರೋತಿ ಜೀವ ಹ್ಯಾದ್ರೂ ಕೆಡಬ್ಯಾಡ ”

“ ಅವ್ವಾ ಒಂದ್ರು ಟ್ಕು ಗಂಜೀ ಹಾಕಿ ನನ್ನ ಕಾಸಾಡು ”

“ ಬೇಕಾದ್ದು ಆಗ್ಲಿ ಪಾರೀ....! ಮನಿ ಜೆಸರ ಕೆಡಸ್ಯಾಡ ನಿನ್ನ ಕುಲ ಕೆಡಬ್ಯಾಡ ! ”

“ ಅವ್ವ ... ನೀರು ! ”

“ ಪಾರೀ ಕೆಡಬ್ಬಡ ! ”

“ ಆ . ವ್ವ ! ”

“ ಪಾರೀ ! ”

“ ಅವ್ವ ! ”

“ ಪಾರಿ ! ”

“ ಆ ಅವ್ವ .. ! ”

“ ಪಾ ರಿ ! ”

ಬರ ಬರುತ್ತ ಪಾರೋತಿಗೆ ಇಬ್ಬರ ಮುಖಗಳೂ ದೂರ-ಬಹುದೂರ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯಿತು. ಅವಳು ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದಳು. ಉನ್ಮತ್ತದಿಂದ ಪಶುತ್ವಕ್ಕೇರಿದ ಪೋಲೀಸ್ ಅವಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿಯ ಹಾಳು ಗುಡಿಯನ್ನ ಹೊಕ್ಕ

ಪಾರೋತಿಗೆ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದಾಗ ಪೋಲೀಸ್ ಅವಳ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಅಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದ್ದ.

ಪೋಲೀಸನ ಬಾಹುಪಾಶದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪಾರೋತಿ ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಳೆದುಕೊಂಡಳು ಪೋಲೀಸ್ ಅವಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ತುಂಬಿದ ಮುಗುಳು ನಗೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಂಡು ಬಿಸುಟದ ಎಲೆಯಂತೆ ಪಾರೋತಿಗೆ ಚೂರಿ ತಿವಿದಂತಾಯಿತು

ಪಾರೋತಿ ಊರದಾರಿ ಹಿಡಿದಾಗ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು.

ಅಂಧಕಾರ- ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ-ಗಾಡಾಂಧಕಾರ. ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಶಾಂತಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಆಳುತ್ತಿತ್ತು ಮೌನವಾಗಿ ‘ ಕ್ರಿ ರ್ರ ರ್ರ ’ ಎಂದು ಹುಳುಗಳು ಅದರ ಸಾರ್ವ ಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದವು

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಶಾಂತಿ !

ಪಾರೋತಿಯ ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಶಾಂತಿಯ ಮಹಾ ಅಲೆಗಳು ಪ್ರಚಂಡ ತಾಂಡವ ಮೆಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂಥ ಭೀಕರ ಶಾರ್ಗತೃಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ಎಡವುತ್ತ ಎದುತ್ತ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕ ತೊಡಗಿದ್ದಳು.

ಗಡಿಸಲಿನೆದರ. ಬಂದುಗ ಇಕ್ಕಿದ ಬಾಗಿಲು ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು
ಪಾರೋತಿ ನಡಗಿವಳು. ಒಪ್ಪೆ ' ತನ್ನ ಮಗು ನೀರಡಿಕೆಯಿಂದ ಬಳಲು
ತಿರಬಹುದು ಒಂದು ಹೊನ್ನೆ ನೀಳು ಹಾಕುವವರು ಯಾದೂ ಇರಬೇಡವೇ !
ಪಾರೋತಿ ಬಾಗಿಲು ದೂಡಿದಳು ಹೊರಗಿನಕಿಂತಲೂ ಒಳಗೆ ಕತ್ತಲು ಭೀಕರ
ವಾಗಿತ್ತು ಶೂನ್ಯ ! ಪಾರೋತಿ ಕಡ್ಡಿ ಕೆರೆದಳು ಹಣತೆ ಉರುಸಿದಳು
ಆ ಮಂದ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ನಿಂಗನ ಆಕೃತಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿತು ಮಗನ
ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು, ಓರೆ ಮಾತಿ ನೋಡಿದಳು ಅದೇ ನಿಜ
ಬರುವಂತಿತ್ತು ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷ ಅವಳಿಗೆ ! ನನ್ನ ಮಗ ಬದುಕಿದ !

ಪಾರೋತಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಗಂಜಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದಳು

“ ವ ಗೂ ... ನಿಂಗಾ ”

ನಿಂಗನನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು

“ ಅ ... ಮ್ಮಾ .. . ! ”

ನಿಂಗ ತುಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವನ ಕಣ್ಣು ತಾಯಿಯನ್ನೇ
ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು

“ ..ಅ .. ಮ್ಮಾ ಅ .. ವ್ವಾ ... ! ”

ನಿಂಗನ ತುಟಿ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕ ಸವುಟಿನಿಂದ ಪಾರೋತಿ
ಮಗನಿಗೆ ಗಂಜಿ ಹಾಕಿದಳು ಗಂಜಿ ನಿಂಗನ ಗಂಟೆಲ್ಲಳಿಯಲಿಲ್ಲ

ಅವನ ಕಣ್ಣು ತಾಯಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವು ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಎರಡು
ಹನಿ ಉದುರಿಸಿದವು ಪಾರೋತಿಯ ದುಃಖ ಉಮ್ಮಳಿಸಿ ಬಂತು

ನಿಂಗ ತೆರೆದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ತಾಯಿಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರೇ ಆ
ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಜೀತನವಿರಲಿಲ್ಲ

ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎದುರಿನ ಅರಳೇ ಮರದಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಗೂಗೆ
ಯೊಂದು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕೂಗಿತು.

ಮಗನ ವಿಲಾಪ ಮಾಡುವ ಪಾರೋತಿಯ ಅಕ್ರೋಶ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು
ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ದೀವಳಿಗೆ

“ ಲಿವ್ವಾ . ! ನಂಗೂ ಹೊಸಾ ಆಂಗಿ.... ರಾಮೂ ಶಂಕರು ಎಲ್ಲಾರೂ ತೊಟ್ಟರ. ನಂಗೂ ಉಂ ಉಂ ಹೂಂ ...”

ಏಳು ವರುಷದ ಮಗು ಕರಿಯ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

“ ನಾಳೆ ಕೊಡಸ್ತೀನಿ ಅಂ ? ನಾಳೆ ಸಾವ್ಯಾರು ಪಗಾರ ಕೊಟ್ಟ, ಕೊಂಡಿಸಿ ಕೊಡ್ತೀನಿ ಆಳ್ವಾರ್ವಾ ಮಗೂ . ”

ನೀಲವ್ವ ಮಗನನ್ನು ಸಂತೋಷ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕರಿಯನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ನೆರೆ ವನೆಯ ಹುಡುಗರು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುದನ್ನು ಕಂಡು ತನಗೂ ಬೇಕೆಂದು ಹಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜತೆ ಹುಡುಗರಂತೆ ತಾನೂ ಸಿಂಗಾರಾಗಬೇಕೆಂದು ಕರಿಯನ ಸಹಜ ಬಯಕೆ.

“ ನಂಗೆ ಇಂದ ಬೇಕವ್ವ ರಾಮೂ ಶಂಕರೂ ಎಲ್ಲಾರೂ ತೊಟ್ಟರ ನಂಗೂ ”

“ ನಾಳೆ ಕೊಡಸ್ತೀನಿ ಹಂಗ ಹಟಾ ಮಾಡಬಾರ್ದು ”

ಕರಿಯನ ಹಟ ಧೃಢವಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ನೀಲವ್ವ ಮಗನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. “ ನಾಳೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರೋದು ? ತನ್ನ ಹೆಂತೇಲಿ ಆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಐತಾ ? ” ಎಂದು ವಾಸ್ತವತೆ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಅರಿವು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗುವಿನ ಆ ಯಾಚನೆಗೆ ಅವಳ ಕರುಳು ಕಣ್ಣೀರಾಗ ನದು. ಆದರೆ ಮಾಡುವದೇನು ? ಕರಿಯನ ಹಟ ಜೋರಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ತಾಳಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ತೊಳ್ಳಿ ಜಗತ್ತಿನ ಕ್ರೂರತೆಯನ್ನೇ ತಾಳಿಕೊಂಡ ನೀಲವ್ವನಲ್ಲರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗರಿಯದೇ ಅವಳ

ಕೈಗಳು ಕರಿಯನ ಕೆನ್ನೆಗೆ ನಾಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟವು. ಮಗು ಮೆತ್ತಗಾಯಿತು.

‘ನಾಲೆ ಕೊಡಸ್ತಿಯಾ ಅವ್ವ ?’

ಎಂದು ಅಲೆ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕೇಳಿತು.

“ ಹೂಂ ! ”

ನೀಲವ್ವನಿಗರಿಯದೇ ಅವಳ ಮುಖದಿಂದ ದನಿಯೊಂದು ಹೊರಟು ಕರಿಯನಿಗೆ ಅಸೆ ತೋರಿಸಿತು ಅವನು ತನ್ನ ಅಸೆಯ ಗೋಪುರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತ ಹೊರಟು ಹೋದ.

ನೀಲವ್ವ ಸ್ಥಂಭಿತಳಾಗಿ ಗುಡಿಸಲಿನ ಗೋಡೆಗಾತು ಕುಳಿತಿದ್ದಳು.

ನೀಲವ್ವ ಕಡು ಬಡರಿ. ಸತ್ಯವ್ವ ಅಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವಿಗೀಡಾಗಿ ಎರಡು ವರುಷ ಸಂದಿದ್ದವು. ಸತ್ಯವ್ವನೊಡನೆ ನಾಲ್ಕು ವರುಷ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಿದ ನೀಲವ್ವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ವಸಂತಕಾಲ ಅದಷ್ಟೇ ಎಂದು ಮೆಲುಕು ಹಾಕುತ್ತ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಮುಂದೆ ಉಳಿದದ್ದು ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಅಪಾರ ಸಹಕಾರ ಮರುಭೂಮಿಯನ್ನು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಉರಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ದಾಟಿ ಬೇಕಾದ ದುಃಖ ನೀಲವ್ವ ತನ್ನ ಮಗನೊಂದಿಗೆ ಅದನ್ನೂ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಸತ್ಯವ್ವ ಗಿರಣಿ ಮುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತೀರಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನೀಲವ್ವ ಗಂಡನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು ದುರ್ಘಟೆ! ಪ್ರಯತ್ನ ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲ ಊರಿನಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ವಾರು ಮನೆಗಳ ಮುಕುರ ತಿಕ್ಕಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಇದ್ದ ದಿನ ಊಟ. ಇಲ್ಲದ ದಿನ ತಾಯಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹಳ್ಳದ ನೀರೇ ಅಹಾರ !

ನೀಲವ್ವನ ಗಡಿಸಲ ಎದುರಿಗೆ ಮುಗಿಲನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಲು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡದ ಸುಂದರ ಗೋಪುರಗಳು. ಅಂದು ದೀಪಾವಳಿ. ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪು ಹಸಿರು ನೀಲಿ ಬಿಳಿ-ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣದ ದೀಪಗಳು ಪಾಲಿಗೆ ಸುಂದರ ತೋರಣಗಳು. ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ಸುಂದರ ಬಣ್ಣಗಳು. ಎದುರಿಗೆ ಕೈದೋಟ. ಬಗೆಬಗೆಯ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳು ನೆರಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಚಿನ್ನಾಟವಾಡುತ್ತಿವೆ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ. ಹೂಬಾಣ ಪಟಾಕ್ಷ ಮದ್ದು. ಹುಡುಗರ ನಲಿವಾಟ-ಅನಂವ ಹೇಳ ತೀರದು ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಂಡಿ ಚಕ್ಕುಲಿ ಜಿಫೇಬಿ ಹಿಡಿದು

ತಿನ್ನು ತಿವೆ ತುಂಬಾ ಸೊಗಸು ಅವರದು-ಅದು ದೀಪಾವಳಿ !

ಕರಿಯ ಕಂಪೌಂಡಿನ ಗೋಡೆಗಾತು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಅಸೆ-ತಾನೂ ಅವರಂತೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು. ಅವನ ಬಾಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಬಿಡುತ್ತಿದೆ ಆ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಆದರೆ- ಆದರೆ ? ಮರುಕ್ಷಣ ತಾಯಿಯ ಹೊಡೆತ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಮರಳಲು ಮನಸ್ಸು ಬಾರದೆ ಅವರನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಚೂರು ತನಗೂ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಆಸೆಗೊಂಡು ನೋಡುತ್ತ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ ಅವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಾನೆ ಕರಿಯ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಲೆ ತಮ್ಮ ನಾಯಿಯನ್ನು ಅವನ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತವೆ ಕರಿಯ ಹೆದರಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಓಡುತ್ತಾನೆ ಹುಡುಗರು ನಗುತ್ತವೆ. ವಿಜಯದಿಂದ ಮರಳಿದ ನಾಯಿಗೆ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲುತ್ತವೆ

ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಆಟ-ಚಿಲ್ಟಾಟ

ತನ್ನ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ನೀಲವ್ವನ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಬರೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ತನ್ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯ-ಬಡತನಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ದುಃಖ ಉಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇಂದು ಕರಿಯ ದೊಡ್ಡ ಮಗುವಾಗಿದಾನೆ ಅವನಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿದೆ-ತಾನೂ ಜತೆಯವರಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನೀಲವ್ವನಿಗಿದು ಪ್ರಥಮ ಅನುಭವ ಕಡು ಬಡತನದು.

ಅದೂ ದೀವಳಿಗೆಯ ಸುದಿನದಲ್ಲಿ

ದೀವಳಿಗೆ !

ಸಾಡಿಗೆಲ್ಲ ಸುಖಕರವಾಗಿ ಉತ್ಸಾಹ ಉಲ್ಲಾಸ ಕರವಾಗಿ ಬಂದರೆ ತನಗೆ ಕಡು ಬಡತನದ ಅನುಭವವನುಣಿಸಲು ಬಂದಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಆಸೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ತನಗೆ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲವಲ್ಲ !

ನನ್ನ ಬಾಳೋಂದು ಬಾಳೆ ?

ನನ್ನಂತೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಜನ ದರಿವ್ರದ್ದಾರೆ ಇೀ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ?

ನೀಲವ್ವ ನಿಟ್ಟುಸಿರೊಂದು ಹೊರದೂಡಿ ಕಂಣಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಹನಿಯನ್ನು
ಸೆರಗಿನಿಂದ ಒರಸಿಕೊಂಡು ತೋಳನ್ನೇ ತಲೆದಿಂಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು
ನೆಲಕ್ಕೆ ಒರಗಿದಳು

ಎನಿದೆ ಇೀ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ?

ತೊಳೆದ ಮನೆ !

ಮಗುವಿನ ಅಸೆ ಪೂರೈಸಲಾದೀತೆ ?

ಉಫ್ !

ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀಲವ್ವ ನಿದ್ರೆ ಹೋದಳು ಕರಿಯನೂ ಅವಳ
ಮಗುಲಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದ.

ನಸು ಬೆಳಕಾಗುತ್ತ ಬಂದಿದೆ ಮೂಡಣ ದಿಕ್ಕು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದ ಓಕಳಿ
ಯಾಡಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಸ್ವಾಗತದ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಸಿದೆ ತಂಪಾದ ತಿಳಿಗಾಳಿ
ತೇಡಿ ತೇಡಿ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದೆ ದೂರಿನಿಂದ ಮಂಗಲ ವಾದ್ಯಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ
ತೇಲಿ ಜರುಕಿವೆ. ಎದುರಿನ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡವಿನ್ನೂ ವಿದ್ಯುದೀಪಗಳಿಂದ
ಬೆಳಗತೊಡಗಿದೆ

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಆನಂದ, ಉತ್ಸಾಹ, ಉಲ್ಲಾಸ, ನಗೆ, ಸಂತೋಷ,
ಹಿಗ್ಗು ಅದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಜೀವಿ ಜತೆಗೆ ಒಂದು ಮಗು, ಯಾವ ಸುಖ-
ಸಮಾಧಾನಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನೊಡನೆ ಕಣ್ಣೀರು ಮಿಡಿಯುತ್ತಿವೆ-
ಎರಡು ಜೀವಿ.

ನೀಲವ್ವ ಮಗನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವದರಲ್ಲಿ ಸೋತಿದ್ದಳು

“ ಅವ್ವ ನಂಗ ಅಂಗಿ ಬ್ಯಾಡ ಉಂಡಿ ಬೇಕು ”

ಎದುರಿನ ಹುಡುಗರು ಉಂಡಿ ಚಕ್ಕುಲಿ ತಿನ್ನುತಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು
ಕರಿಯ ಹೆಟಿ ಹಿಡಿದ. ಹೆಟಿ ಹೆಟಿದ ಮೇಲೆ ಹೆಟಿ-ಹೊಸ ಹೆಟಿ !

ನೀಲವ್ವ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಳು ! ಅವಳಿಂದ ತಡೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎದುರಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳು ಮುಸುರಿ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಒಂದು ಉಂಡಿಯನಾದರೂ ಬೇಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹಿತ್ತಲು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋದಳು.

“ ಅಮ್ಮಾ ”

“ ಯಾರು ? ”

ಒಳಗಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀ ದನಿಯೊಂದು ತೂರಿ ಬಂತು.

‘ ಸಾನು ಅಮ್ಮ .. ನೀಲಿ ’

“ ಯಾಕೆ ಬಂದೆ ? ”

“ ಅಮ್ಮಾ ಮಗೂ ಅತ್ತಾಯಿತ್ತು ”

“ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಾತ್ರೆ ಬೀಳ್ತಾವೆ ? ”

“ ಅದಕ್ಕಲ್ಲಮ್ಮ . . . ”

“ ಮತ್ತೆ ? ”

ಸ್ತ್ರೀ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದಳು. ಅವಳ ಕೈ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಚಿನ್ನದಾಭರಣ ದಲ್ಲಿ ಮಡಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು ಭರ್ಜರಿ ಶಾಲು !

“ ಮಗು ಅತ್ತಾ ಏತೆಮ್ಮ ಒಂದು ಜೂರು ತಿಂಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರಿಂತ ಬಂದೆ ”

ನೀಲವ್ವ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೇ ಯಾಚಿಸಿದ್ದು ಅದೇ ಮೊದಲು

“ ಏ ! ಇನ್ನೂ ಬೆಳಗಾಗಲ್ಲ ಶುರೂ ಆತವ್ವಾ ಇೇ ಬೇಡಾವ್ರದು. ನಮ್ಮಕ್ಕಳಿ ಕೂಡಾ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇಕೇ ಮಗಾ ಅಲ್ಪಾನಂತ ಅತ್ರ ಯೇನು ಮುತ್ತು ಉದರತ್ತಾವೇನು ಹೋಗು ದೊಡ್ಡ ಸರ್ದಾರ ಮಗಾ ಆಗ್ಯಾನ ”

ಎಂದು ಸಿಟ್ಟಿನ ಮಳೆಗರೆದು ಒಡತಿ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು

ನೀಲವ್ವ ! ಸಮಾಜವೇ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಪಾಪವನ್ನೇ ಅರಿಯದ ಪಾಪಜೀವಿ ಹೊರಲಾರದ ದುಃಖ ಅವನಾನದ ಮೂಟೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹಿಂತುರಿದಳು.

“ ಅಮ್ಮಾ ಉಂಡಿ ತಂದಿ ? ”

ಕರಿಯನ ಆ ಆಶೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೀಲವ್ವನ ಕಣ್ಣೀರ ಕಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒಡೆಸಿತು. ತಾಳಲಾರದ ದುಃಖ, ಅವಮಾನ ! ಅವಳು ಕುಸಿದಳು. ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದ ದುಃಖದ ಮಹಾಜ್ವಾಲೆ ಕಣ್ಣಿಗೂ ತನ್ನ ನಾಲಗೆ ಚಾಚಿತು.

ನೀಲವ್ವ ಮಗನನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದುಃಖಿಸಿದಳು. ನಾಲ್ಕು ನೇತ್ರಗಳ ಬಿಸಿನೀರು ಕಾಲುಮೆಯಾಗಿ ಹರಿಯಿತು

ಅದೇ ಅವರಿಗೆ ದೀವಳಿಗೆಯಾಯಿತು.

ದೀವಳಿಗೆ !

“ ...ದಿ ..ೇ ...ವ ..ಳಿ ..ಗೆ ! ...! ”

ಹಸಿವು

“ ಬೆಳಗಾಂವಿ ಕೇಂದ್ರ

ಬಿ ಎ ಮೊಲನೆಯ ವರ್ಗ

೨೩೮ ಕೆ ವಿಜಯ ಕುಮಾರ ”

ಇಡೀ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ ತುಂಬ ವಿಜಯನಿಗೆ ಇವಿಷ್ಟೇ ಅಕ್ಷರಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು ಎಷ್ಟೋ ದಿನಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟುಕ ಬಂದ ಕನಸು ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನನಸಾಗಲಿದೆ. ಅದರ ಶುಭ ದ್ಯೋತಕದ ಚಿನ್ನೆ ಇಂದು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆ ತನ್ನ ಕಡು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ಸಾಗಿಸಿದ್ದು ಇಂದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು.

ಬಿ ಎ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮ, ಅದೂ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗ ಎಷ್ಟು ಆನಂದ ! ಒಹ ! ಇೀ ಆನಂದದ ಹಾಲು ಗಡಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನ ತೆರೆಯೊಂದೇಳದಿರಲಿಲ್ಲ

ವಿಜಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ಬಡ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವರೆಗೆ ಅವನಿಗೆ ಓದುವದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ತಾಯಿಯ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು ತಂದೆ ಗಳಿಸಿದ ಚೂರು ಆಸ್ತಿ — ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ! ಅದನ್ನೇ ಮಾರಿ ತಾಯಿ ಮಗನ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಿದಳು ತಾನು ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಇದ್ದರೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಮಜಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು ! ತನ್ನ ಜೀವನದ ತ್ಯಾಗ-ಬಲಿದಾನದಿಂದ ಮಗನ ಭವಿಷ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನಿಟ್ಟಳು ಅದು ತಾಯಿಯ ತ್ಯಾಗ-ಕರ್ತವ್ಯ ! ಕಡೆಗೆ ಆ ತ್ಯಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವ ನೀಗಿದಳು

ತನ್ನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಾಣಲು ತಾಯಿ ಇಲ್ಲ ! ಇಂದು ಅವಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ? ಹ್ಲಂ ! ತನ್ನ ದುರ್ಭಾಗ್ಯ ! ಆದರೆ ೨೨ವಳ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ದೊರೆವಂತೆ

ಮಾಡುವದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ !

ವಿಜಯ ಸಿಟ್ಟು ಸಿಗಲಿದೆ.

ಕೈಯಲ್ಲಿಯು ಪೃತ್ವ ಪುತ್ರ ಪಾಗೆಯೋ ಇತ್ತು.

ಅಂತೂ ಬಿ ಎ ಪಾಪದ ದಾಯಿತು.

ಮುಂದೆ ?

ಕೇವಲ ಸದವಿ ಪತ್ರವಿಂದ ತಾನು ಬಹುಕ ಬಹುದೆ ?

ಇಲ್ಲ ಬಹುಕಿಗೆ ಅದೊಂದು ಆದಾರ

ವಿಜಯನ ಉತ್ಸಾಹ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕುಂದತೊಡಗಿತು. ಮುಂದೆ
ವಿದ್ಯೆ ಸಾಗಿಸುವದಂತೂ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ಹಣ
ಕೈಯಲುಳಿದಿದೆ ಎಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ದೊರಕಿಸಲೇ ಬೇಕು ಇಲ್ಲವಾದರೆ.... !

ವಿಜಯನ ದೃಷ್ಟಿ ಕೆಳಗೆ ಜಾರಿತು

" Wanted

Young man who have Passed B A. or B Sc.
and who can Conduct History, Geography and
Science to the lower classes Applications are
commenced, pay according to G P. Scale

Chairman Municipality

Date

"

ವಿಜಯನಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಣಿಕ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. "Good" ಎಂದು
ಕೂಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಎದ್ದವನೆ ಅರ್ಜಿಯ ಟೈಪು ಮಾಡಿ ಜತೆಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು
ಅಂಚೆ ಚೀಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಬಂದ ಇನ್ನೇನು ತನಗೆ ನೌಕರಿ
ಸಿಕ್ಕಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಹೊರಬೀಳುವಾಗ ತನಗೆ ನೌಕರಿಗಾಗಿ
ಕರೆ ಬರಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪುಣ್ಯವಂತ ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು
ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ನರಳುವಾಗ !

ವಿಜಯ ಹೀಗೆಯೇ ಎನೋಡು ಇ ಚಿಂತೆ

ನೋಟಿಸಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ತಾರೀಖು ಮೀರಿ ಹೋಯಿತು ಶಾಲೆ
ಕಾರ್ಯಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು ವಿಜಯಕುಮಾರನಿಗೆ ಯಾವ ಕರೆಗಳೂ
ಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅವನು ನಿರಾಸೆಯೊಡನೆ ಅಧೀರನೂ ಆದ.

ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ?

ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ಚಿಂತೆ ಅವನೊಬ್ಬರು ಭೂತಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಂತು
ಬಿಡರಿಸತೊಡಗಿತು. ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಕಾಶು ಸನೆಯುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು ದಿನವೂ
ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಲೆದು ಸಾಕಾಯಿತು
ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾಶೆಯೆ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾಗತ ಬಯಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ತನಗೊಂದ ಕೆಲಸ
ದೊರೆಯಬಾರದೇ ?

ನಾನು ಇಷ್ಟು ಕಲಿತು ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ನನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಬೆರೆಯಿಲ್ಲವೇ ?

ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ಪಡೆಯಲೂ ಸಾಕು ಅಯೋಗ್ಯನೇ ?

ಹ್ಯಾಂ !

ವಿಜಯ ನಡುಗಿದ. ಕಲಿಯದಿದ್ದರೆ ಬೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೀನೋ ! ಕೂಲಿ
ಸಾಧರಣ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು ಸದವಿಧದ ಹೆಮಾಲ ! ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪದು
ಹೊಟ್ಟೆಯ ಗತಿ ? ವಿಜಯ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ನಾಡಿನ
ಚಿತ್ರವೇ ಅವನೊಬ್ಬರು ನಿಂತಿತು

ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ !

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರ ಒಂದು ಮಹಾ ತಂಡವೇ ಪ್ರಶ್ನಾಕಾರದ ಮಹಾ
ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಸಾಡ ನುಂಗಲು ಬಾಯಿ ತೆರೆದಿದೆ.

ಇೇ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ? ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ? ? ಹೇಗೆ ? ? ?

ಒಂದೆ— ಎರಡೆ ! ಸಾವಿರ ಯೋಚನೆ ! - ಒಂದಕ್ಕೂ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲ

ಪೇಪರುಗಳಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದ 'Wanted' ' ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ' ಜಾಹಿರಾತು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ವಿಜಯ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ - ಅಂಚೆ ಬೇಟೆಯಾಟ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ - ಕವಣಿ ಬೀಸಿದ ಕಲ್ಲನಂತೆ.

ಒಂದೆಡೆ ಕಡೆ ' ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ' ಗೆ ಕಲೆ ಬಂತು ಅಲ್ಲಿಯೂ ನಿರಾಸೆ. ಅದೆ ತೋರಿಸಿ ಹೊಡೆದಟ್ಟಿದಂತೆ

— ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು ?

— ತನ್ನಂತೆ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರಬಹುದೆ ?

— ಅಲ್ಲಿಯೂ ' ವಕಿಲೆ ' ಇರಬಹುದೆ ?

— ಇದೊಂದು ದೈವದಾಟವೇ ?

ಯೋಚಿಸಿದಷ್ಟೂ ವ್ಯರ್ಥ ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆ ಗೌರವದ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯುಂಟಾಗತೊಡಗಿತು. ' ಏನು ಕಲಿತರೇನು ' ಎಂಬ ಉದಾಸೀನ ಭಾವ ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಬಲಿಯತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ' ನೌಕರಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ' ಎಂದರೆ ಮೂವತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟೆ ? ಎಂಬ ವೇದಾಂತ ಇೇ ವೇದಾಂತ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾಳೆ ಹೇಗೆ ?

ಎಂಬ ಭೂತಾಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಿಜಯ ತನ್ನನ್ನೇ ಶರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನ ಒಟ್ಟಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಯಲಿಲ್ಲ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಾಂತಿ, ವಿಚಾರ, ವಿಕಾಸ ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಏಟಿಗೆ ಮಂಗಳು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ನಿಂತಿದೆ— ಇೇ ನಿಂದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ !

ವಿಚಾರ-ಯೋಚನೆ-ನಿಟ್ಟುಸಿರು-ಮತ್ತೆ ವಿಚಾರ

ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿತ್ತು ವಿಜಯನ ಮನಸ್ಸು.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಉರುಳಿತು.

ವಿಜಯ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯೇ ಇದ್ದ. ಆತನಲ್ಲಿ ಎಂತಹದೋ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗಿತ್ತು. ವಾಣಿ-ವಾರುಗಳಿಂದ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿದು ನಿಂತ ಗಡ್ಡ ಗಡೆ ಗಟ್ಟಿದ ಕಲೆ ಕೂದಲು. ಮಾಸಿ ಮೂಲ

ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ನಿರಾಶೆಯಡರಿಂದ ಮುಖ ಜಗತ್ತಿನ ದುಃಖವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಕಣ್ಣುಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಾಗಿ ಹೊತ ಗುಡ್ಡೆ. ಮುಂದೆ ಹಾಯ್ದ ಮುಖದ ಮೂಕೆ

ಎಂತಹ ಮಾರ್ಸಾಟು ಅವನಲ್ಲಿ ! ಆ ವಿಜಯನೇ ಇವನು ?

ನೋಡಿದವರು ಒಪ್ಪುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಕಟು ಸತ್ಯ—ಆ ವಿಜಯನೇ ಇವನು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ?

— ನಿಟ್ಟುಸಿರೆ ಉತ್ತರ. ಶೂನ್ಯ ನೋಟವೇ ಗತಿ !

ಟೈಪು ಮಾಡಿಯೊ ಅರ್ಜಿ ನಕಲು ಬರೆದೊ ಸಾಲು ಕಾಸು ಬಂದಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ತೀರುವ ವರೆಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉಸಿರೆತ್ತಲಿಲ್ಲ

ಇಂದು ಮಾತ್ರ ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕಾಸಿನ ಗಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ ಓಹ ! ಹಸಿವು ! ! ಹಸಿವು ! !

ವಿಜಯ ಎಡವುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವಿನ ಕೋಲಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ದೂಡುತ್ತಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರಲಿಲ್ಲ

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲು ರಣಗುಡುತ್ತಿತ್ತು ಊರಿನ ಬೀದಿಗಳೆಲ್ಲ ಅಲೆದಾಡಿ ಅವನ ಕಾಲು ಸೋತು ಹೋಗಿತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆ-ಹಸಿವಿನ ದ್ರಾಹ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗ ತೊಡಗಿತ್ತು

ಹಸಿವು-ಹೊಟ್ಟೆ-ನಿರುದ್ಯೋಗ.

ಮೂರು ಮಹಾ ಜ್ವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೀವನ ಸುಡುತ್ತಿತ್ತು ಪ್ರಪಂಚ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತಿತ್ತು

ಹ್ಲ ಹ್ಲ ಹ್ಲ ಹ್ಲ ! !

ವಿಕಟಹಾಸ-ಪ್ರಪಂಚದ ನಗೆ-ತಿರಸ್ಕಾರ.

ಅವನ ಲಕ್ಷ್ಮ ಆ ಕಡೆ ಇರಲಿಲ್ಲ

ಹಸಿವಿನ ಒಡಲಿಗೆ ಇಂಥ ಸುಶಿಕ್ಷಿತನಾದ ಸಾನು ಬಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಶಿಕ್ಷಿತ ಬಾಂಧವರ ಪಾಡೇನು ? ಇಂಥ ಮರ್ಮರಣ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇೀ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ? ಇೀ ಕಗ್ಗೊಲೆಗೆ ಕೊನೆ ಎಂದು ? ಎಂದು ? ?

— ಕ್ರಾಂತಿ ! ಸಮಾಜ ಕ್ರಾಂತಿ ! ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು
ಬಾಂಡವಾಕಶಾಹಿ, ವಶೀಲೆ, ಲಂಚ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬೇರು ಸಹಿತ
ಉಜ್ಜಾಟನೆಯಾಗಬೇಕು.

ಇೀ ಸಮಸ್ಯೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದದ್ದು. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಗೊಟ್ಟುರ
ಅರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಸರಾಧಿನತೆ. ಮತ್ತೆ ವಾಸ್ತವ ... ! . ಹೂಂ ! ಇದು
ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸ !

ಅವನ ವಿಚಾರವೇಗಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕ
ಲಾರಂಭವಾದ್ದು ಅವನ ನೋಟ ಶೂನ್ಯವತ್ತೆ !

ಆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಿತ್ತು—ಭಯಂಕರ ನಿರ್ಧಾರ !

ಮೂರನೆಯ ದಿನ ವಿಜಯ ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ತೇಲಿ ಬಂದ

“ ಅಬ್ಬಾ ! ಅತ್ಮಹತ್ಯೆ ! !

ಜನ ಮೂಲಕ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಚ್ಚರಿ ಪಟ್ಟಿತು. ಗುಂಪು
ಗುಂಪಾಗಿ “ಂತು ನೋಡ ತೋಡಗಿರು.

ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿನ ಆಲದ ಮರ ಜನ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಗೆ
ಧಾವಿಸಿತು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಟೆ ಹಿಡುತ್ತಿದ್ದ

‘ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಹೇಡಿ ನಾನಲ್ಲ
ನಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ಭೀಕರ ಸಮಸ್ಯೆ ತನ್ನ ಉರಿಸಾಲಿಗೆಯಿಂದ ಎಂತೆಂಥ
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ತುತ್ತು ಕೂಳಿಗಾಗಿ
ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಮಾನವತ್ವವನ್ನೇ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲಿರುವ ಇೀ ರುದ್ರ ಭೀಕರ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ! ! ಜೀವ ಬೇಡವಾಯಿತು. ಸತ್ತ ಬಲಿದಾನ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೊಂದು
ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಹಸಿದ ಜನ ರುದ್ರ ರೂಪ ತಾಳಿದೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ! ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗ
ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಬಾಂಡವಳದಾರರು ಇನ್ನು ಶೋಷಣೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಸಾಡ
ಕಟ್ಟಲು ಸಿದ್ಧರಾಗದಿದ್ದರೆ ಭೀಕರ ಹತ್ಯಾಕಾಂಡ ಹಾ ಹಾ ಕಾರ ಅಶಾಂತಿಯ
ಭುಗಿಲ್ಲು ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಲು ತಡ ಹಿಡಿಯಲಾರದು—

ಎಚ್ಚರಿಕೆ ! ! ”

ಮುರಿದ ಮನೆ

೪೫

೧೯೪೦

ಆಗಲೇ ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಜೋಗಿತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಮಹಾಯುದ್ಧ. ಎರಡು ಮಹಾ ಅವಿವೇಕಿಗಳ ಕೋಣೆ ಕಾದಾಟದ ಮಧ್ಯೆ ಮಾನವೀಯತೆಯು ಜರ್ಜರ ! ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ ಆ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಭಾರತಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಉರಿನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಚಾಚಿತು.

ಚಾಚಿತು. ಭಾರತಕ್ಕೂ ತನ್ನ ಉರಿನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಚಾಚಿತು ಸೈನ್ಯ ಜಮಾವಣೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

‘ ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ ’

ಜನಕಿಯ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದೇ ವಾಕ್ಯ- ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ.

“ ಬೆಲೆ ಇಷ್ಟು ತುಟ್ಟಿಯಾಯಿತೆ ? ”

“ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ? - ಇದು ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ ! ”

“ ಸೀನು ಎಣ್ಣೆ ಇದೆಯೆ ? ”

“ ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ. ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಏರಿದೆ ಧಾರಣಿ. ಒಂದು ರೂಪ್ಯಾಿಗೆ ಪಿಂಟ ”.

ಅಕ್ಕಿ ? ”

“ ರೂಪ್ಯಾಿಗೆ ಸೇರು. ಇದು ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ ”

“ ಸಕ್ಕರೆ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ”

“ ಬಟ್ಟೆ ? ”

“ ಉ ಹೂಂ ”

ಓಹ ! ಎಲ್ಲಿದಕ್ಕೂ ‘ ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ ’ ಜನ ಜೀವನ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು ವಾರ ಟ್ಯಾಂ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ‘ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ’ ಯಾನೆ ‘ ಶಾಳ ಸಂತೆ’

ಎರಡೂ ಬಾಂಡವಳದಾರರು-ಸ್ವರ್ಗದ ಸೋಪಾನವನ್ನು. ಇಳಿದರು ಬಡವರು ನರಕದ ಕುಂಡವನ್ನು. ತೂಗಾಡ ತೊಡಗಿದರು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಆಚೆಗೊಂದು ಕೈ ಇಚೆಗೊಂದು ಕೈ - ಅದು ವಾರ ಟ್ಯಾಂ !

ಹುಸೇನ್ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು ಮುಂಜಾವಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯ ವರೆಗೂ ಯಂತ್ರದಂತೆ ದುಡಿತ ಯಂತ್ರದ ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಅದರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ನ ದೊರೆಯುವದು ಮರ್ಲಭ

ವಾರ್ ಟ್ಯಾಂ

ಗಿರಣಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಪಾಳೆಯನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದವು. ಇಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ತಾಸು ದುಡಿದರೂ ದಿನ ಸಾಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ದುಡಿದ ದೇಹ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟು ನಿದ್ರೆಯೂ ಪಡೆಯದಾಯಿತು. ಕಣ್ಣು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಂಪು ಊದಿಕೊಂಡಂತೆ. ಅಲಸ್ಯ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿತು. ದೇಹ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿತು. ಸುಖಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರ ಸಹರಾ ಪ್ರದೇಶದ ಮರುಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ನೀರಲ್ಲದೆ ಚಡಪಡಿಸುವಂತಾಯಿತು.

ಅಶಾಂತಿ - ಅಸಂತೋಷ - ಅತ್ಯಸ್ತಿ.

ಮೂರು ಮಹಾಜ್ವಾಲೆಗಳು ಹುಸೇನನ ಜೀವನ ಸುಡತೊಡಗಿದವು.

“ ಊರ ಹೊರ್ಗಿನ ಬಂಗ್ಲೆ ದಾಗ ಕುರ್ಕುಟಿಂಗ ಸಾಬ್ರ ಬಂದಾರೂ. ಯಾರಾದ್ರೂ ಮಿಂಟ್ರಿ ಬರ್ತಿ ಆಗಾವಿದ್ರೆ ನಾಳೆ ಹರ್ಮಾಗ ಬರಬೇಕೈವೊ ...! ..!...!... ಧಣ್ಣ್...ಧಣ್ಣ್....ರಣ್ . ”

ಮುನಸೀ ಪಾಲ್ವಿಯ ಕಸಗೂಡಿಸುವ ಅಳು ಎತ್ತರದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಡಂಗುರ ಸಾರತೊಡಗಿದ್ದ.

ಡಂಗುರದ ದನಿ ಹುಸೇನನ ಕರ್ಣ ಪಟಲಿಗೆ ತಲುಪಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಅತುರದಿಂದ ಅಲಿಸಿದ ವಿಚಾರಿಸಿದ- ಮೌನವಾಗಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಮಹಾಸಾಗರದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲದಂತೆ.

“ ನಾನೂ ಮಿಂಟ್ರಿ ಯಾಕೆ ಸೇರ್ಬಾದ್ ? ”

ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡ. ಮರುಕ್ಷಣ ಅವನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಹೆಂಡತಿ - ತಾರಾ, ಮಗ - ಕಬೀರ, ಇಬ್ಬರ ಮುಖ ಸುಳಿದವು.

ಇವರ ಗತಿ ? ನನ್ನನ್ನೇ ನಂಬಿದ ‘ ಇವಳ ’ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ? ಪಾಪ ! ಐದು ತಿಂಗಳ ಬಸುರಿ ಎಂದುಕೊಂಡ ಅವನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಗಿರಣಿಯೊಡೆಯರ ರುದ್ರ ಕರೋರ ಮುಖ. ಆ ಶೋಷಣೆ, ಆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಆ ದುಡಿತ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಸುಲಿಗೆ ! ಛಿ-ಛಿ ! ‘ ನಾ ಮಿಂಟ್ರಿ ಶೇರಾಕ ಸ ಬೇಕು ’ ಹುಸೇನ ನಿರ್ಧಾರದ ಗೋಣು ಹಾಕಿದ.

ನಾ ಲಘಾಯದಾಗ ಸತ್ತ ? !

ಇೀ ಕಟು ಸತ್ಯ ಅವನ ಎದೆಯನ್ನೇ ನಡುಗಿಸಿತು ‘ ಯುದ್ಧದಾಗ ಸತ್ತ ಹೆಂಡ್ತಿಗೆ ಯಾರ ದಿಕ್ಕು ?ಹಾಂಗಾದ್ರೆ .. ಹೆಂಗಾದ್ರೆ ಊ .. ಹೂಂ ನಾ ಶೇರಾಕ ಸ ಬೇಕು ’

ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯೆದುರು ತನ್ನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ. ತಾರಾ ಗೋಳಿಟ್ಟಳು. ಕಣ್ಣೀರು ಕಾಲುನೆ ಹರಿಸಿದಳು ಮಾಂಗಲ್ಯದಾಣೆ ಇಟ್ಟಳು ಹುಸೇನ್ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮೌನ ಆ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ನಿರ್ಧಾರ !

ಹುಸೇನ್ ಕರ್ತವ್ಯ ಮೋಹಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕು ತೊಳಲಾಡತೊಡಗಿದ್ದ.

ಹುಸೇನ್ ಸೈನ್ಯ ಸೇರ್ಪಡೆಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ‘ ಭರ್ತಿ ’ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಂತ ತನ್ನ ಸಂಖ್ಯೆ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿ ‘ ರಾವಸಾಹೇಬ ’ ಬಿರುದು ಸಂಪಾದಿಸಿದ.

ತಾರಾ .. ! ಅವಳ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಕೊನೆ ಇದೆಯೇ ! !

೧೯೦೬

ವರುಷಗಳೂ ಉರು ಹೋಗಿವೆ- ಆರು.

ಹುಡುಗ ಮನಗೆ ಮರಳುತ್ತಿವೆ- ಅವನಿಗೆಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹ !
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಆರು ಸಾವಿರದ ಬಹುಮಾನ ಸಂಪಾದಿಸಿದಾನೆ.
ಮಗನಿಗಾಗಿ ಅದೇಷ್ಟೋ ಕೆರದ ಅರಿವೆಗಳು, ಹೆಂಡತಿಗಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ-ವಡವೆಗಳು,
ಚಿಕ್ಕ- ತೊನ್ನು ಒರುಣಾಗ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿವೆ- ಮಗುವಿಗೂ ಅಂಗಿ
ಅರಿವೆಗಳು ಹೊರಲಾರದಷ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯ !

ಉತ್ಸಾಹ-ಅನಂದ-ಹಿಗ್ಗು.

ಮೂರು ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಮಧುಕ ಮಿಲನ ಹುಸೇನನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ.
ದೇಹ ಮಾತ್ರ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ. ಮನಸ್ಸು ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡ
ತೊಡಗಿದೆ ಮಗು ಕಬೀರ, ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದಾನೆ ! ಚಿಕ್ಕ ಮಗೂ ?
ಹೆಸರೇನು ? ಹೆಸರು ಇರಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿದೆ-ಹೆಣ್ಣು ಮಗು
ತಾಯಿಯಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅವಳು ? ಉಫ್ ! ಎಷ್ಟು ಸೊರಗಿದಾಳೆ ಪಾಪ !
ಆರು ವರುಷದ ವರಹ ! ಜತೆಗೆ ಅಸಹ್ಯ ಕಷ್ಟದ ಅನುಭವ. ತಾರಾ .
ತಾರಾ ಸೊರಗಿ ಕಡ್ಡಿಯಾಗಿದಾಳೆ ಅದರೂ ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ಪೂರ್ಣ
ನಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆಸೆ ಅವಳ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೂತುಕೊಂಡಿದೆ.
ಅದೆ-ಆದೆ ! ತನ್ನ ಅಗಮನದಾಸೆ ಆ ಆಸೆ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತಲ್ಲ. ಸಾನ್ನು
ಬಂದೆ. ಇನ್ನು ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ತಾರಾ.... ನನ್ನ ತಾರಾ ... ತಾರಾ . ..

ಯಾವುದೋ ನಿಲ್ಲಾಣ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಜನರ ಗಡಿಬಿಡಿ.

“ ಏನು ? ತೂಕಡ್ಡಿಯಾ ? ಬಿದ್ದಿಯೆ ”.

ಮುದುಕ ಎಚ್ಚರಿಸಿ ರೈಲು ಇಳಿದ. ಸಾನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಕನಸೆ !
ಅದರೂ ಎಷ್ಟು ಮಧುರ ! ಕನಸಲ್ಲವಿದು. ಬರುವ ನನಸಿನ ನೆನಪು.

ಎಷ್ಟು ನಿರಾಸೆವಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಳು ರೈಲು.

ಅಂತೂ ಒಮ್ಮೆ ರೈಲು ನಿಲ್ಲಾಣ ಸೇರಿತು. ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ
ಪ್ಲಾಟ್ ಸಾರ್ವ ದಾಟಿ ಬಂದ.

“ ಏಯ್ ಟಿಕೆಟ್ ”

“ ಓಹ ! ಸಾರಿ ! ”

ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಬಂದ. ಇೀ ಊರು, ಇೀ ಬೀದಿ, ಇೀ ಸ್ಥಳ
ಅರು ವರುಷದ ನಂತರ ಪುನಃ ಕಾಣುತ್ತಿದೆನೆ. ಎಷ್ಟು ಹೆಮ್ಮೆ !

“ ಓ ಟಾಂಗಾ ಟಾಂಗಾ ”

“ ”

“ ಹಾಳು ಟಾಂಗಾನೂ ಇರಬಾರ್ದೆ ! ”

ಹೊರಲಾರದ ಸಾಮಾನಿನ ಮೂಟೆ ಹೊತ್ತು ಹುಸೇನ್ ಮನೆಗೆ ನಡೆದ.
ಇೀ ಮನೇನೂ ಬೇಗ ಬರ್ಬಾರ್ದೆ ? ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿದೆ ಇೀ ಊರು !
ಇದೇ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಿಂಚು ಬೆಳಕು ಆಗಿದೆಯೆ ಬಾಗಿಲು
ಹಾರಿದೆ ಗಂಟೆ ಹತ್ತು ಮಲಗಿರಬೇಕು-ತಾರಾ.

“ ತಾರಾ ತಾರಾ . ”

“ ”

“ ಟಿಕೆಟ್ ಟಿಕೆಟ್ . ”

“ ”

“ ಹ್ಲಾಂ ! ! ”

ಹ ಸೇನ್ ಬೆಚ್ಚಿ ಬಿದ್ದ ಮನೆಗೆ ಬೀಗ ! ತಾರಾ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ
ಹೋಗಿರಬಹುದೆ ? ಇಷ್ಟು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ !

ಅವನಿಗೆ ತುಂಬ ನಿರಾಸೆ

ಚ್ ! ಅವಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ದುಡಿತ. ಮೂರು ಜೀವಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆ !
ಸರಿ. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು.

ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕಳೆದವು, ತಾರಾ ಬರಲಿಲ್ಲ

ಹುಸೇನ್ನನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಜತೆಗೆ ಬೇಸರ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳೋಣ
ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೋ ಕರೆದುಕೊಂಡಾದರೂ ಬರಬಹುದು.

ಪಡಸಾಲೆಯ ಜಗುಲೆ ಸುಲ್ಲಿ ಪಾತಮ್ಮ ಕುಳಿತಿದ್ದಳು. ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣು
ಮೈ. ಮುಸ್ತಿನ ಕಳೆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

“ ತಾರಾ ಎಲ್ಲಿ ಪಾತಮ್ಮ ? ”

“ ಯಾವ ತಾರಾನೊಪ್ಪ !

ಹ್ಲಂ ? ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರಶ್ನೆ - ಎಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ! ವಯಸ್ಸಿಗನುಗಣವಾಗಿ
ಮುದುಕಿಯ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು, - ಸಹಜ.
ಆದರೂ ನರಿಮನೆಯ - ಆದೂ ಮಗಳಂತಿರುವ ತಾರಾ, ‘ ತಾರಾ ಎಲ್ಲಿ ? ’
ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ‘ ಯಾವ ತಾರಾ ’ ಎನ್ನಬೇಕೆ ?

ಹುಸೇನ್ ಅವಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ.

“ ಎನಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ? ಯಾವರೋರು ? ”

“ ನಾನು ಹುಸೇನ್ ಪಾತಮ್ಮ. ತಾರಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದಾಳೆ ? ”

“ ಯಾರು-ಹುಸೇನನೆ ? ಬಾಪ್ಪ ತಮ್ಮ ಕುಂತೋ ಯಾವಾಗ
ಬಂದಿ ? ಪಾಪ - ಪಾಪ ! ”

ಎಲ ! ‘ ಪಾಪ ’ ? ಇದೇನಿದು ?

“ ಆ ಮೇಲೆ ಬರ್ತಿನಿ ಪಾತಮ್ಮ ತಾರಾ ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳು. ”

“ ಏನ ಹೇಳ್ಳ ಮಗೂ, ನೀನು ದುದ್ದೈವಿ ! ”

ಹುಸೇನ್ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಆಕಾಶದಿಂದ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಹೋದ.
ಮುಗಿಲೇ ಅವನ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅವನು ಕುಸಿದ.

“ ನೀ ಹ್ವಾದ ಮ್ಯಾಗ ತಾರಾ ತೀರಿಕೊಂಡ್ಲು ಹುಸೇನ್. ಅಲ್ಲಾನ
ಮರ್ಜಿ ಹಂಗಿತ್ತು ”

“ ಳ್ಲಂ !..... ? ! ”

ಹುಸೇನನಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವಾಕ್ಯ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ತಾರಾ - ತನ್ನ ಕಾಠಾ
ಅಯ್ಯೋ ! ತನ್ನ ಕೊರಗಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೋದಳೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಾಗಿ ತೀರಿದಳೆ !

ಗತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರಿದಳೆ ! ತಾನು ಹೋದನೆಂದ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಳೆ !
ಹೇಗೆ .. ಹೇಗೆ ತೀರಿದಳು ತಾರಾ ? ಹೇಗೆ ? ? ಹೇಗೆ ...ಗೆ.... ?
...ತಾ ರಾ .. ನ ...ನ್ನ .. ತಾ. ರಾ

ಹುಸೇನ್ ವಸನವಾಗಿದ್ದ ಕಣ್ಣೀರು ಕಾಲುನೆಯಾಗಿ ಹೊಳೆಯಾಗಿ
ಮಹಾ ಸಾಗರವಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಬತ್ತಿತು.

ನಿದಾನವಾಗಿ ದುಂಬದ ಅವೇಗ- ನೆರೆ ಬಂದ ಮಹಾನದಿ ನಿದಾನವಾಗಿ
ಇಳಿಯುವಂತೆ - ನಿದಾನವಾಗಿ ಇಳಿಯ ತೊಡಗಿದಾಗ- ತಾರಾ ಹೇಗೆ
ತೀರಿದಳು ?

“ ದುಕಾ ಪಟ್ಟು ಏನ ಉಪಾಯ ಮಗೂ ! ಹೃದ ತಾರಾ ಬಂದಾಳೆ ?
ಸುಮ್ಮನೆ ? ”

“ ತಾರಾ ಹ್ಯಾಗೆ ಸತ್ತು ಪಾತವ್ಯ ? ”

“ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ ಹುಸೇನ್ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ ! ”

ಮುದುಕಿ ನಿಟ್ಟುಸಿಗರೆಯಿತು. ಹುಸೇನ್ ಅವಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ

“ ಹುಸೇನ್ ಶ್ರೀಮಂತ್ರ ಒಡವರ ಮ್ಯಾಗ ಮಾಡೋ ಅಸಾಧ್ಯವೆಷ್ಟು
ಲೆಕ್ಕ ಏತೆ ? ಇಂಥಾವು ಎಷ್ಟು ನಡೆದಾವೋ-ಇನ್ನು ! ಬಡವಿಗೆ ರೂಪ
ಇರಬಾರದು ಬಡವರ ರೂಪ, ಶೀಲ, ಸೌಂದರ್ಯ ತಮ್ಮ ಸೊತ್ತು
ಅಂತ ಶ್ರೀಮಂತ್ರ ತಿಳಿಕೊಂಡಾರು ಹುಸೇನ್. ಶ್ರೀಮಂತ್ರ ಎನ್ನಾಡಿದ್ದೂ
ಬಡವು ತಾಳಿಕೋಬೇಕು. ಯಾಕಂದ್ರೆ - ಅವು ಬಡವು !

ನೀ ಹೃದ ಮ್ಯಾಗ ಮೂರ್ಛಿತ ತಿಂಗ್ಳು ದುಡ್ಡು ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲಾ
ಪಾಪ ! ಅದು ಹೆಣ್ಣು ಏನು ಮಾಡಿತು. ಬಸುರಿ ಬ್ಯಾರೆ ! ಏನೋ
ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕಂಡವು ಕಾಲಿಡ್ತು ಗಿರಜ್ಯಾಗ ನೀ ಬಿಟ್ಟ ಜಾಗಾ ಖಾಲಿ
ಇತ್ತಂತೆ ಅದನ್ನ ಹಿಡಿದು. ಆಕೆ ಕೆಲಸಾ ನೋಡಿ ಗಿರಣಿ ಮಾಲಕ ತನ್ನ
ಅಫೀಸ್‌ಗೆ ಕೆಲಸಾ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಕೆ ರೂಪದ ಮ್ಯಾಗ ನೋದಲಿಂಗೂ
ಅವಂದ ಕಣ್ಣಿತ್ತಂತೆ.

ಒಂದ ದಿನ ಮಿಲಗ ರಜಾ ಇತ್ತಂತ ಅದ್ರ ತಾರಾನ್ನ ಅಪೀಸ ಕೆಲಸ ಅಂತ ಕರಿಸಿ ಕೊಂಡ್ತಂತ ಹಾಗೆ - ಹಾಗೆ ಮಾತಾಡಿ ತನ್ನ ಕೆಟ್ಟ ಬಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಂತ ವಾಸ ! ತಾರಾ ಹುಡುಗಿ ಬೇರೊಂದ್ರೂ ಬಡಿಕೊಂಡ್ರೂ ಉಪಯೋಗ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಮೊದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಯವಸ್ಥಾ ಮಾಡಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅದ್ರೂ ಹುಡುಗಿ ಗಟ್ಟಿ ನೋಡು "

ಪಾತಮ್ಮನಿಗೆ ಆ ದಾಶುಣಿ ಕದಾ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಉದಿಸಿ ಎದೆಯುಬ್ಬಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣು ಹನಿ ಒರೆಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು—

“ ಮೂಲ್ಯಾಗ ಅವಂದ ೨ ಬೆತದ ಬಡ್ತಿ ಇತ್ತಂತ ಅದರ್ಲೆನ ತೆಲಿಗ ಒಂದೇಟು ಹಾಕಿದ್ದಂತ. ಆವ ಎಚ್ಚರತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಂತ ತಾರಾ ಬಾಗಲಾ ತಗದ ಊರಕಡೆ ಓಡಾಕ ಹತ್ತಿದ್ದಂತ, ಮಾಲಕನ ಆಳು-ಆ ಶಿವ್ಯಾ ಹೊರಗ ಕಾವ್ಲಾ ಮಾಡ್ತಾನಲ್ಲ- ತಾರಾಗ ಹಿಡ್ಡಾಕ ಬಂದಂತ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಮಾನಾ ಉಳಿಯೋದಿಲ್ಲಂತ ತಿಳ್ತ ತಾರಾ ಅಲ್ಲೆ ಇದ್ದ ಭಾವಿ ಹಾರಿದ್ದಂತ. ಶಿವ್ಯಾ ಊರಕಡೆ ಒಡಿಬಂದ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಹೇಳ್ತಾ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅತ್ತ ಧಾವಿಸ್ತಿದ್ದೆವು ನಾಕ ಜನಾ ಇಳ್ತು ತಾರಾನ್ನ ತಗದ್ರೂ ಅದರ ತಾರಾ ಹೋಗಿದ್ದು ! ತಾರಾನ್ನ ಜಿಟ್ಟು ಆ ಮಲೀ ಕುಡ್ಯೋ ಕುಸುರ ಹೆಂಗ ಬದಕೀತು ? ಅದೂ ಹೋತು. ”

ಮುದುಕಿ ಕಣ್ಣೀರೊರಸಿಕೊಂಡ ಹೇಳಿದಳು.

ಹುಸೇನ್ ಅವಳ ಜತೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ.

“ ಕಬೀರ ... ? ”

ಹುಸೇನ್ ಅತುರದಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ ಇದಾನೆ ಮಗೂ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಾನೆ. ಹೊರಗೆ ಆಡಾಕ ಹೊಗಿರ್ಬೇಕು. ”

ಎನ್ನು ವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಬೀರ ಬಂದ. ಅದೇ ರೂಪ - ತಾಯಿಯನ್ನು ಹೋತಿದಾನೆ. ಹುಡುಗ ಬೆಳೆದಿದಾನೆ. ಅದರೆ ಆ ಕಾಂತಿ, ಆ ಕಳೆ ಹೊಳಪು ಇಲ್ಲ. -ಅದರೂ ಬೆಳೆದಾನೆ. ಸಂತೋಷ.

ಹುಸೇನ್ ಮಗನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಾಡಿದ ತಾರಾ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆ ಜತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಕುತೂಹಲ.

“ ಮಿಲ್ ಮಾಲಿಕ ? ”

“ ಅವಗೇನು ಧಾಡಿ ರೂಪ್ಯಾ ಹೊಳೆ ಹರಿಸಿ ‘ ಕಾಲುಜಾರಿ ಭಾವಿ ಬಿದ್ದು ’ ಅಂತ ಪಂಚನಾಮೆ ಮಾಡ್ತಿದಾ. ಪಾರಾದ

“ ಓ ಹ ! ಇೀ ಅನ್ಯಾಯದ ಸಡು ಎಂದು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡೇನು ! ”

ಹುಸೇನ್ ಇೀಗಲೂ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರ್ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲು ಕಡೀತಾ ಇದಾನೆ ಅದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿಟ್ಟು ರಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಹೇಳಿ ?

ದಂದ್ರರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಂತರ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ತೀರ್ಪಿಲ್ಲ !

ಅಲ್ಲವೇ ?

ನಂಜು

“ರೋಡ್ಲಾರಿ ಬೇಳ್ ಮಳೆ ಆತು. ಸವ್ವ ಜ್ವಾಲದ ಬೆಳಿ ಏನಂತ
ಹೇಳ್ಲಿ ? ಇೇ ವರ್ಷ ನಿನ್ನ ಎಡ್ಡ ರಬಕವಿ ಸೀನಿ ತಂದೆನಿ ಬಿಡ್ತೇನಿ. ಇೇ ಬಡ್ಡೆ
ಎಮ್ಮಿ ಮಾರಿ ಒಂದು ಜಾಲೋ ಜೈನದ ಎಮ್ಮಿ ರೂನು, ಹಿರೀ ಹೋಳಿ
ದಂಜ್ವಾತಿದು ”

ನಾಗಪ್ಪ ಅನಂದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಹದ.

ಇೇ ಸಲ ಅವನ ಹೊಲದ ಬೆಳೆ ಹುಲುಸಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದಿತ್ತು ಉರಲ್ಲಿ
ಇೇ ಸಲ ನಾಗಪ್ಪನೇ ಹೆಚ್ಚು ರಾಶಿ ಒಟ್ಟು ತಂದೆನು ಜನರು ಅಡಿಕೊಳುತಿದ್ದರು.
ನಾಗಪ್ಪನಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆ ತಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಮರು ಹರಿಸಿದು ಸ್ವಾರ್ಥಕ
ವಾಯಿಕೆಂದು ಸಂತೋಷ. ತನ್ನ ಬಡತನದ ಬವಣೆ ತಪ್ಪಿ, ಒಂದು ವರುಷದ
ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಅದನ್ನೇ
ಹೆಂಡತಿಯೆದುರು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳುತಿದಾನೆ.

ನಾಗಪ್ಪನ ದೃಷ್ಟಿ ಹೆಗ್ಗ ಜೊಸೆಯುವದರ ಮೇಲಿತ್ತು. ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ
ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ಯಾವ ಉತ್ತರವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮೇಲೆ ನೋಡಿದ.

ನೀಲಮ್ಮ ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

“ ಏಯ್ ?ಎಲ್ಲೆ ಹ್ಯಾದೇ ? ? ? ಬಾ ಇಲ್ಲಿ ನಾ ಎನ ಹೇಳ್ತಾಳ
ಹತ್ತಿನೂ ಅತ್ತ ಮನಸೂ ಇಲ್ಲ ಇಕೇದ ಏ ? ? ? ಬಂದೇನ ? ? ? ”

ನಾಗಪ್ಪ ಕೋಚ ಎತ್ತರದ ದನಿ ಒಳ್ಳೆ ಕರೆದ.

“ ಯಾಕ ಕರೀತಾನ ಇವಾ. ಹೆಂ. ಇಂದ ಸ್ವಾಮಾರ ಕೆಲ್ ಇಲ್ಲ ಕುಂತಾನ. ನಂಗೂ ಕುಂಡ್ರ ಅಂತಾನ. ಯಾಕ ? ಯಾಕ ಕರದಿ ? ”

ನೀಲವ್ವ ಅಡುಗೆಯ ಮನೆಯಿಂದ ಗೊಣಗುತ್ತಲೇ ಹೊರಗೆ ಬಂದಳು-
ಮುಸುರೆಗೈಯಿಂದ

“ ಬಾಳೆ ಇಲ್ಲಿ. ಕುಂದ್ರ ನಿಂಗೊಂದ ಸಂತೋಷ್ತ ಸುದ್ದಿ ಹೇಳತಿನಿ ಕುಂದ್ರ ಬಾ. ”

ನಾಗಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗ ಹೊಸೆಯುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆ ಬೇಲ ಬಿಚ್ಚಿದ.

“ ಇಂತಾದ ಏನವಾ ಹೇಳತಾನ ಇವಾ ! ”

ನೀಲವ್ವ ಬೆರಗಿನಿಂದ ಗಂಡನನ್ನು ನೋಡಿದಳು. ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು

“ ಇಂದ ಅಗಸ್ಯಾಗ ಮಂದಿ ಏನ ಮಾತಾಡತಿದ್ರ ಅಂತಿ ? ಇ ವರ್ಸ ಊರಿಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬೆಳೇನಣ ಮುಂದ. ‘ ಏನಪಾ ನಾಗಪ್ಪನ ಬೆಳೆ ! ’ ಅಂತಾರ ಇ ವರ್ಸ “ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಿರಿ ” ಸರಕಾರದವ್ರ ಬಕ್ಸಿಸ ನಮಗೂ ಸಿಗೋದ ಗಟ್ಟಿ ಅಂತ ! ”

ಉತ್ಸಾಹ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗಪ್ಪ.

“ ಅವ್ವಾ ಹಿಂಗೇನ ? ಬಕ್ಸಿಸ್ ಅಂದ್ರ ಸರಕಾರದವ್ರ ಪಾಳೇ ಸೊಟ ಬಿಡತಾರಂತೇನ ? ”

ನೀಲವ್ವ ಬಗೆಹರಿಯದ ವಿಸ್ಮಯದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು

“ ಛೇ ! ಹೊಗನಿನ ಹುಚ್ಚಿ ! ಬಕ್ಸಿಸ್ ಅಂದ್ರ ಸರಕಾರದವ್ರ ಯಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೇತಾರ ನೋಡ ಅವ್ರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡತಾರ ತಿಳೀತ್ಯಾ ? ”

“ ಹ್ಲಾಂ ! ಆ ದುಡ್ಡ ನಿನಗ ಬಿಡ ಹಂಗಾರ ! ”

“ ನಮ್ಮ ಹೊಲದ ಹಂತೇಲಿದು ಆ ದೇಸಾಯ್ತ ಹೊಲಾ- ಅದನೂ ಪಾಳೇಕ ಹಿಡೀತಿನಿ ”

ನಾಗಪ್ಪ ಮೀಸದ ಈ ಮಗನು ಮನಲೆ ಅಡಿಕೆ ಉಗುಣತ ಹೇಳಿದ

ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರೂ ಅನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿದರು ಅನೇಕ ದಿನಗಳಿಂದ ಸಹಿಸುತ್ತ ಒಂದೆಡೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆಯ ಒಪ್ಪುವಳ್ಳಿ ! ಎಂದು ಹಿಗ್ಗಿದರು.

ನಾಗಪ್ಪನದು ಒಡ ಸಂಸಾರ. ಜೊಳೆಯ ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನು, ಉರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಮಣ್ಣಿನ ಮನೆ ಎರಡು ಎತ್ತು, ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ-ಇವೆಂದು ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು-ಇವನ್ನು ನಾಗಪ್ಪನ ಅಸ್ತಿ ಅವನ ಜೊಟ್ಟಿ ಬಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಲುವಷ್ಟಾದ್ದರೂ ನಲವತ್ತೆರಡರಿಂದ ಇೀಚೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಬರಗಾಲಗಳಿಂದ ಸರಕಾರದ 'ರೇಷಿ', ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು, ಯದ್ದದ ಕಾಲ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದ ನಾಗಪ್ಪನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿತ್ತು ನಿತ್ಯದ್ದು. ಅದೇ ಆಹಾರದ ಅಧಾರ. ನೀಲಮ್ಮನೂ ಪ್ರಸಂಜದ ಪರಿಚಯವಿದವಳು. ನಿರಕ್ಷರೆಯಾದರೂ ನಿತ್ಯ ಇವನದಲ್ಲಿ ಜೀವಗುವಷ್ಟು ಜ್ಞಾನ ಅವಳಿಗಿದೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರೂ ಅನ್ಯಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಸಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದಾರೆ ಹೊಲದ ತೆರಿಗೆ ತುಂಬಿದ ವಾಪತಿ ಮತ್ತೇನಾದರೂ ಕಾಗದಗಳಿದ್ದರೆ ಊರಿಗೆ 'ತಿಳಿದವರು' ಎನಿಸಿದ ಶಾಮರಾಯರಿದಾರೆ

ಸರಿ. ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಯಾವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಅಡೆಗಳು ಮಾರಿ ವರಷದ ಮೆಲು ಖರ್ಚು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಒಂದು ವರಷದ ಮೂರು ನೂರು ಅರವತ್ತು ದಿನ ಕಳೆದು ಹೊಸ 'ಉಗಾಡಿ' ಕಾಣ ಬೇಕಾದರೆ ನಾಗಪ್ಪನಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು ದೇಹ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಬಟ್ಟೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಇೀ ಸಲ ಕೊರತೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿೀಗಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರಷ ನೆಮ್ಮದಿ ಯಾಗಿ ಬಾಳ ಬಹುದೆಂದು ನಾಗಪ್ಪ ಹಿಗ್ಗಿತ್ತಿದ್ದ. ತನ್ನ ಹೃದಯದ ಹಿಗ್ಗಿನ ಹೊಳೆ ಹೆಂಡತಿಯ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹರೆಯಿಸಿದ್ದ.

ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರೂ ಸಂತೋಷ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

“ ನಾಗಪ್ಪ ಗಂಡ್ಯ ಕರೀತಾರ ನೊಡ್ಡಿ ”

ಗೌಡರ ಅಳು ಕೆಂಚ ಬಂದು ಹೇಳಿದ

“ ಯಾಕೆ ಅಂತಪಾ ಕೆಂಚ ? ”

“ ನನ್ನೇನ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ? ಅವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳೋದ ನನ್ನ ಕೆಲ್ಸ ”

“ ತಂಬಾಕೆ ತಂತಿಯೇ ನಿನ ತಿನ್ನು ”

“ ಇದೇ ಸಡವ ಇಲ್ಲ ದನಾ ಉತ್ಪಾಸೆ ಕಟ್ಟುವ. ನೀ ಗವಾನ ಬಾ ”

ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಂಚ ಹೊರಟು ಹೋದ

“ ಹ್ಲೂಂ ”

ಎಂದು ನಾಗಪ್ಪ ತಿರಸ್ಕಾರದ ದನಿ ತೂರಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದ
ಅವಳು ಅಗಲೇ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು.

ನಾಗಪ್ಪನ ಹೃದಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಲುಗಡಲಿನ ಮಧ್ಯ ಉಕ್ಕಿನ
ವರ್ಷಾವ ವಾದಂತಾಯಿತು. ಗೌಡನ ಕರೋರ ಮೂರ್ತಿ ಅವನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ
ಬಂದು ನಿಂತಿತು. ಮುಖ ಗಂಭೀರವಾಯಿತು. ಅವನ ಸುಖ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ
ಗೌಡರೊಬ್ಬರು ಕಾಲ ಪುರುಷನಂತಾಗಿದ್ದರು. ಯಾರ ಹಂಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾಗಪ್ಪ
ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವನು ಗೌಡರಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ. ಗೌಡರ ಹೊಲ
ನಾಗಪ್ಪನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡೇ ಇತ್ತು.

ನಾಗಪ್ಪ ಹೆದರಿದಂತೆ ಊರ ಜನರೂ ಗೌಡರ ಉಗ್ರ ಮೂರ್ತಿಗೆ
ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದರು ಬಡ ಜನರ— ಅಸಾಹಯಕರ ಸುಲಿಗೆ ಗೌಡರ ವ್ಯವಸಾಯ.
ಗೌಡ ಮಹಾ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಮಹಾ ಕ್ರೂರಿ ಇದರಂತೆ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಕನೂ
ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರದ ದರ್ಪ ಊರ ಜನರಮೇಲೆ ಬೀರಿ ತನ್ನ ಸಿರಿವಂತಿಗೆ ವರ್ಚಿಸ್ಸು
ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ. ಎಲ್ಲರೂ ಗೌಡರ ನೆರಳಿಗೆ ಹೆದರ.ವವರಿ.

ಇೀ ಸಲದ ನಾಗಪ್ಪನ ಹೊಲದ ಜಿತ್ತಿ ಕಂಡು ಗೌಡ ಸಹಿಸಲಾರದ
ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೊಲದ ಸೀಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಗಪ್ಪನೊಡನೆ ಅಗಾಗ
ಸ್ಯಾಯವಾಡಿ ಒಂದು ಸಾಲ್ಪನೆಯ ಅಂತದಷ್ಟು ಹೊಲವನ್ನೇ ಆಕ್ರಮಿಸಿದ್ದ.
ತನ್ನ ಅಸಹಾಯತೆ, ಗೌಡರ ವರ್ಚಿಸ್ಸು ನೆನೆದು ನಾಗಪ್ಪ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದ

ಆದರೆ ಇೀಗ ಮಾತ್ರ ನಾಗಪ್ಪನ ಸಹನೆ ಹೆದ್ದು ಮೀರಿತ್ತು. ತನ್ನ ಬೆಳೆ ಕಂಡು ಗೌಡ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತಿದಾನೆ- ಪಡಲಿ ಅದರಿಂದ ತನಗೇನು ?

“ ನಾಗಪ್ಪ, ನಿನ್ನ ಬೆಳೆ ಕಂಡ ಗೌಡ ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಪಡತಾನ ”

ಎಂದು ನಾಗಪ್ಪನ ಗೆಳೆಯ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದ. ನಾಗಪ್ಪ ಅದನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಂಡಿದ್ದ. ಇೀಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಗೌಡರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಅವನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ಗೌಡರ ಸ್ವಭಾವ ನೆನೆದು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಹೊಸ ವಿಘ್ನ ಉಂಟಾಗಬಾರದು, ಹೋಗಿ ಬಂದರಾದೀತು ಎಂದು ಎಲೆ-ಅಡಿಕೆ ಚೀಲ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳತ ಎದ್ದ.

“ ನಾ ಅಟ ಗೌಡ್ರ ಮನಿತನಾ ಹೋಗಿ ಬರ್ತಿನಿ ”

ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ

“ ಅಡೀಗಿ ಆಗತಿ ಅಟ ಬಿಸೀದ ಉಂಡ ಹೋಗಲಾ ”

ಎಂದು ನೀಲಮ್ಮ ಹೇಳಿದರೂ ಗೌಡರ ಹೊರೆ ಎದೆ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಉಟ ರುಚಿಸಲಾರದೆಂದು ನಾಗಪ್ಪ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟ.

ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೌಡರ ಉಗ್ರ ಮೂರ್ತಿ ರುದ್ರ ರೂಪ ತಾಳಿ ಕುಳಿತಿತ್ತು. ನಾಗಪ್ಪನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾಯಿತು.

“ ಏನೋ ನಾಗಪ್ಪ, ನಮ್ಮ ಹೊಲಾ ಉಳಸಬೇಕ ಅಂತಿಯೋ ಎಲ್ಲಾ ನಿಂದ ಮಾಡಿಕೋಬೇಕ ಅಂತಿಯೋ ಹೇಳಿ ಬಿಡು. ಮ್ಯಾಗ ಮ್ಯಾಗ ಕಟಕಟ ಬ್ಯಾಡ ”

“ ನಾ ಏನೂ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ ದೇವ್ರು ಸರಕಲ್ಲದವ್ರು ಅಳತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಸೀಮೀ ನಳಗಣ ಒಂದ ಮಾರ ಇದೀನಿ ”

“ ಹುಂ ! ಮತ್ತ ಸಂಬಾವಿತ ಆಗಾಕ ಹೋಗ್ತಾನ ಭಡವಾ. ನೀನರೆ ಏನೆ ಮಾಡಿ. ಇೀ ವರ್ಸ ಹೊಲಾ ಅಟ ಭೇಶ್ ಬೆಳದೈತಿ, ಇಷ್ಟ ಜಿಗ್ಜಾಡಾಕ ಹತ್ತಿದಿ ”

ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಯ ಅಸೂಯೆಯ ನಂಜನೆಲ್ಲ ನಾಗಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಕಾರಿದ, ಗೌಡ. ನಾಗಪ್ಪನಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅಚ್ಚರಿಯಿಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು.

ಅದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ತನ್ನ ನಿರಪರಾಧಿತ್ವ ಗೌಡನೆದುರು ಕೋಡಿಕೊಂಡ
ಗೌಡ ಇನ್ನಷ್ಟು ಉರಿದು ಬಿದ್ದ. ಏನೇನೋ ಆಡಿದ

ಗೌಡ ಮಾತನಾಡಿದ ಒಂದೊಂದು ಮಾತೂ ನಾಗಪ್ಪನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ
ತಿರದಂತೆ ನೆಟ್ಟಿದವು ಕೆಳಗೆ ಮುಖ ಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ.

ಗೌಡರ ಅನ್ಯಾಯ ನಾಗಪ್ಪನ ಮನಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕದಡಿತು. ಅದು
ಪ್ರೀಮಂತರ ನ್ಯಾಯ. ಅವರು ಹಣವಿದ್ದವರು ನ್ಯಾಯ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
ನಾನು ಬಡವ. ನ್ಯಾಯ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಹಣ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕೈದು
ವರುಷಗಳಿಂದ ಗೌಡರೇ 'ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ' ಪಾರಿತೋಷಕ ಪಡೆಯುತ್ತ
ಬಂದಿದ್ದರು ಹಣ ಬಲದ ಮೇಲೆ.

ಇೀಗ ?

ನಾಗಪ್ಪ ಬೆಚ್ಚಿದ. ಗೌಡ ನೀಚ. ಹತ್ತಾರು ಸಂಸಾರು ಹಾಳುಮಾಡಿ,
ನೂರಾರು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾನ ಭಂಗ ಮಾಡಿ ತೀರಾ ಕೊಬ್ಬಿದಾನೆ. ಅವನ
ರೋಷಕ್ಕೆ ತಾನು ತಡೆಯಬಹುದೆ ?

ಇದನ್ನೇ ನನೆಯುತ್ತ ನಾಗಪ್ಪ ಮನೆ ಸೇರಿದ

ನೀಲಮ್ಮ ಗಂಡನನ್ನೇ ಇದಿರು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನನ್ನು ನೋಡು
ತ್ತಲೇ ಅನಂದದಿಂದ ಕೇಳಿದಳು-

“ ಯಾಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡಾ ಮಾಡ್ತಿ ? ಬರ್ಸಿನ್ ರೂಪ್ಯಾ ಸಿಕ್ಕು ಎನ್
ಇಷ್ಟ ಗಡಾನ ? ”

ನಾಗಪ್ಪ ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ನೀಲವ್ವ ಬಿಸಿ ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ
ಬೇಯಿಸಿದ ಗೆಣಸು, ಮುದ್ದೆ ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದ.

ನಾಗಪ್ಪನ ಇ ಮೌನ ತುಂಬಿದ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ನೀಲವ್ವನಲ್ಲಿಯೂ
ಉತ್ಪನ್ನವೂ ಉಡುಗಿ ಹೋಯಿತು. ಒಂದು ತಾಸಿನ ಹಿಂದೆ ಹಿಗ್ಗಿನ ಹೊಳೆ
ಹರಿದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮರುಭೂಮಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತು.

ಸಂತೋಷ-ಅಸಂತೋಷ, ಉತ್ಸಾಹ-ನಿರುತ್ಸಾಹ ! ಎಷ್ಟು ಅಂತರ
ಅದರೆ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ !

ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರೂ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಯೇ ಒರಗಿ ನಿದ್ರೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ನುಚ್ಚು ತಣ್ಣ ಗಾಗಿತ್ತು.

ಮರುದಿನ ನಸುಕು ಹರಿಯುವ ಮೊದಲು ಸಾಗಪ್ಪ ಕವಣಿ ಹಿಡಿದು ಹೊಡಿದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ. ದೂರಿನಿಂದ ತನ್ನ ಹೊಲ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲು ಕವೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಸಾವಿರಾರು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೂಡು ಹಾರಿದ ಜಿಪುಣನ ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೇ ಕಳ್ಳರು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಾಗ ಆಗುವ ವ್ಯಥೆ ಸಾಗಪ್ಪನಿಗಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ಕಾಲು ಹೊಲದ ಕಡೆಗೆ ಓಡತೊಡಗಿದ್ದವು.

— ಅಹುದು.

— ಸತ್ಯ.

— ಅದೆ — ಅದೆ !

“ ಆಯ್ಯೋ ! ನನ್ನ ಬಡತನ ಹಾಳು ಮಾಡಿದೆ ! ”

ಎಂದಿಷ್ಟೇ ಅವನ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಟ ಶಬ್ದ.

ಸಾಗಪ್ಪನ ಅರ್ತ ಕೂಗಿಗೆ ನೆರೆ ಹೊಲದವರು ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು. ಬಂದವರಲ್ಲಿ ಗೌಡತೂ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು.

ಸಾಗಪ್ಪನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಿಳಿದಾಗ ಅವನ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ನೀಲವ್ವನೂ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು.

ದುಃಖದ ಅವೇಗ ನಿಡಾನವಾಗಿ ಇಳಿಯತೊಡಗಿದಂತೆ ಸಾಗಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಸೇಡಿನ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿತು. ತನ್ನ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ ಗೌಡನಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಡಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ.

“ ಗೌಡಾ ನನ್ನ ಬೆಳೆ ಕೋಸ್ತಿ. ನಾ ಏನ ಇವ್ವಕ್ಕ ಸುಮ್ಮಿರಾಕಿಲ್ಲ ”

ಎಂದು ಹೆಲ್ಲು ಕಡಿದ. ಹಾಗೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಗೌಡರಿಗೆ ಎದುರು ಹೇಳಿದವನು ಆ ಊರಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅವನೇ ಮೊದಲು.

ಮರುದಿನ ನಾಗಪ್ಪ ಅಡಕಲು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾಲ್ಕು ಬಿಳಿ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಧೋತರದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗೋಕಾವಿಗೆ ಬಸ್ಸು ಏರಿದ. ಪೋಲೀಸು ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ದೂರು ಕೊಟ್ಟ. ಗೌಡನ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಕೀಲರನ್ನು ನಿಯಮಿಸಿ ತಂದ ಕಾಸನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಿಗರ್ಪಿಸಿ, ಗೌಡನಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯುವದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವನನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಊರೇಡೆಗೆ ನಡೆದ - ಕಾಲು ನಡಿಗೆಯಿಂದ.

ಪೋಲೀಸರು ಬಂದರು. ಯಥಾವಿಧಿಯಂತೆ ' ಪಂಚನಾಮೆ ' ಶಾಸ್ತ್ರ ವಾಯಿತು. ಕಟ್ಟಿ ನಾಗಪ್ಪನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿಸುವದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವನಿಂದ ಬಂದಷ್ಟು ಕಾಸು ಸುಲಿದರು. ಸಾಲ್ಕು ದಿನ ಗೌಡರ ದಿನಾಂಕವಾನೆ ಪೋಲೀಸರ ' ವಿಲಾಸ ಮಂದಿರ ' ವಾಯಿತು

ಕಟ್ಟಿಯ ತೀರ್ಪು ಹೊರಬಿದ್ದಿತು.

“ ಗೌಡರು ನಿರ್ದೋಷಿ. ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಅವರಿಗೇ ”

ಇದ್ದ ಕಾಸು ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಬರುವ ಆದಾಯ ತಪ್ಪಿ ಹೋಯಿತು.

ಗಂಡ ಹೆಂಡರಿಬ್ಬರೂ ಹಗಲಿರುಳಿನ್ನದೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದಾರೆ.

ಬಾಳಿನ ನಂಜೇ ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ - ಗೌಡಕಾರಿದ ನಂಜು.

ಅಶ್ವ

ಅಶ್ವ.

ನೀಲ ಗಗನದಲ್ಲಿ - ಅಶ್ವ.

ನೀಲ ಗಗನದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಆತ್ಮವೊಂದು ಅಶ್ವ ಸುರಿಸುತ್ತಿತ್ತು-ಅಶ್ವ
ಭಾರತದ ನೂತನ ಬ್ರಹ್ಮ ಅವನ ಆತ್ಮ ಕಣ್ಣಿರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅಂದು.
ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳು - ಯಾರು ಅಹಿಂಸೆಯ ಮಂತ್ರ ಪರಿಸಿದರೋ
ಅವರು-ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ-ಕೊಳ್ಳೆ ! ಎಂತಹ
ಅನ್ಯಾಯ ! ಅವನ ಆತ್ಮ ತಳಮಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಶ್ವ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣು ಕೆಳಗೆ ನೋಡಿದವು ಅವತಾರ ಪುರುಷನ
ಹೃದಯ ಬಿಗಿಯಿತು. ನೋಡಲಾರದೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದ. ಅದೇ ದೃಶ್ಯ-ಅದೆ.

“ ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮಃ ”

ಎಂದು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುವಂತೆ ಕೂಗಿದವರೇ ಇಂದು ಇೀ
ಕಡುಹಿಂಸೆಯ ಕಣ್ಣಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಯ್ಯೋ ! ಸ್ವಾಸದನು ಹೇಗೆ ಸ್ಥಿರಿಸಲಿ !
ಪನಗಾಗಿ ಇೀ ಹೊಡೆದಾಟ ಇೀ ಕೊಲೆ - ಇದು ನನ್ನ ಕೊಲೆ ! ಅವರು
ಆರಿಯಲಾರರೆ !

ಮುಚ್ಚಿದ ಕಣ್ಣು ತಾಣಾಗಿಯೇ ತೆರೆಯಿತು.

ಚಿಕ್ಕದಾದ ಒಂದು ಮನೆ. ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೇಜು ಎರಡು
ಕುರ್ಚಿ ಒಂದು ವಿರಾಮಾಸನ. ತರುಣನೊಬ್ಬ ವಿಶಾಮಾಸನದ ಮೇಲೆ
ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ- ಸುರೇಶ್ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸರೋಜಾ, ಇಬ್ಬರೂ ದುಃಖಿಳು
ಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಕಾಲಿಗೆರಗಿ ಯಾಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜೀವದಾನ ! ಒಂದು ವರುಷದ ಮಗು,

ಏನೂ ಆರಿಯದೆ ಶಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ದುಃಖ ಕಂಡು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬೇರಿ ಕೊಳುತಿದೆ.

ಮನೆಯೇ ಶೋಕ ಸಾಗರದ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿ ಕೊಚ್ಚಿ ಹೊರಟಿದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹಿಡಿದ ಹತ್ತಾರು ಜನ ' ಶುಭ್ರ ' ಧಾರಿಗಳು ಇೇ ಶೋಕ ಸಾಗರದ ಮಹಾ ಪ್ರಳಯದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕರಗದೆ ಕದಲದೆ ರುದ್ರರೂಪ ತಾಳಿ ನಿಂತಿದಾರೆ ಸುರೇಶ್ ಸರೋಜ ಇಬ್ಬರೂ ಅವರ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸತೊಡಗಿದಾರೆ.

ಎಂತಹ ದೃಶ್ಯ! ನೋಡಿದವರ ಕರುಣೆಯ ಕಟ್ಟಿಯೊಡೆಯದಿರಲಾರದು

“ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ನಿರಸರಾಧಿಗಳು. ನಮಗೆ ಹಿಂಸಿಸ ಬೇಡಿ. ನೀವು ನಮ್ಮ ದೇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡಿ . ”

“ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಂದ ಜೀವದಿಂದ ಬಿಡೋಹಂಗಿಲ್ಲ ... ಮಹಾತ್ಮರ ಪ್ರಾಣಾ ನುಂಗಿದ ನಿಮ್ಮ ಜಾತೀನಸ್ ಸುಟ್ಟ ಬಿಡ್ತೀನಿ ನೀಚ ! ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಾಗ ಇರಬಾರದು ”

ಮುಖಂಡ ವೀರಾನೇತರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

“ ನಿನ್ನ ಬಿಡೋದ್ರ ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬಂದ ಹೊಲಾ ಬಿಡಿಸಿದಿ ಅದರ ಸೇಡಾ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಿಡ್ತಿನಂತ ತಿಳಿದೀ ದೇನ ? ನಿನ್ನ ಸುಟ್ಟ ಬಿಡ್ತೀನಿ ”

ಟೊಪ್ಪಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಡೊಣ್ಣೆ ನೆಲಕಪ್ಪಳಿಸುತ್ತ ಹೇಳಿದ ಆತ

“ ಅಲ್ಲೋ ಕರ್ಣೇಶ್ವರಿಗೆ ಕಾಕಕೂನ ಇದೀನಿ ಅಂತ ನಿನಗೊಳ್ಳೇ ಪದವೀನ್ಯ ಬಂದಾಂಗ ಅತೇನ ? ಮಿನಿಸ್ವರ ಅಂತಾ ತಿಳಕೊಂಡಾನ ಮಗಾ. ನಂದಟ ಆ ಹೊಲದ ಉತಾರ ಲಗೂನ ಮಂಜೂರ ಮಾಡ್ನಪಾ ನಿನಗ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾ ' ನಜರಾಣಿ ' ಕೊಡ್ತೀನಿ ಅಂದ್ರ ಸಿಕ್ಕಾಂಗ ಮಾತಾಡ್ತಿ ' ನಾ ಲಂಚಾ ತಗೋಳಾವ ಅಲ್ಲ ' ಅಂತ ನನಗ ಬೆದಿರಿಸ್ತಿ. ಯಾವಾಗ ಇದರ ಸೇಡಾ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡೀನೊ ಅಂತ ಒಳಗಿಂದೊಳಗ ಹಲ್ಲ ಕಡೀತಿದ್ನಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಂದ್ಯಾವಸ್ ಕೊಂದ ಪಾಡ ಮಾಡ್ಡ ನೋಡ ”

ಜಾಕೀಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಬಿಗಿಯುತ್ತ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೇಳಿದ

“... ಸಿದ್ಧಪ್ಪ . ವೆಂಕಣ್ಣ - ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಬೀಳ್ತೆನಿ ... ಣಾನು ನಿರಸರಾಧಿ ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ನಿಮಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಯೋವರ್ಗ ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಬದಕ್ತೀನಿ

ಹೃದಯದ ಕರುಣೆ ಕರಗುವಂತಿತ್ತು. ಆ ದೃಶ್ಯ-ಹೃದಯವಿದ್ದವರಿಗೆ.

“ ಯಾಕ ನಿಂತಿದ್ದೀ .? ಹೆಚ್ಚಿರಲಾ ಬೆಂಕಿ ! ”

ಮುಖಂಡ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ.

ನೀವು ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ. ನನ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಉಳಿಸಿ. ಅಯ್ಯೋ!!
ಇೀ ಹಸುಗೂಸು. ಏನೂ ಆರಿಯದ ಮಗೂ! ನಿಮ್ಮೂ ಮಕ್ಕಳಿರಬೇಕು.
ಇದೂ ನಿಮ್ಮದೆಂದು ತಿಳಿರಿ. ಉಳಿಸಿ ... ನಿಮಗೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ
ಜೀಡುತ್ತೀನೆ..... ”

ಸರೋಜ ಮುರ್ಛಿಗೊಂಡು ಅವರ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು

“ಹ್ಲಂ..!!..ಹ್ಲಂ !!. ಹ್ಲಂ ಹ್ಲಾಂ!!! ... ಪಾದದ
ಮ್ಯಾಲೆ ಬೀಳುತ್ತ ಇದಾಳೆ ಹುಚ್ಚ ರಂಡೆ! ಎಷ್ಟು ಚೆಂದ ಇದಿಯೇ! . ನಿಲ್ಲು
ನಿನ್ನ ಆಮ್ಯಾಲ ಸುದ್ದೀನಿ ... ”

ಮುಖಂಡ ಅವಳನ್ನು ಒಳಗಿನ ಕೋಣೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದ.

“ ಅಯ್ಯೋ.. ! ಅಯ್ಯೋ !! ಅಯ್ಯೋ !!! ಹ್ಲಾಂ!!!

ಆರ್ತ ಕೂಗು ಅಸಹಾಯ ಕೂಗು- ಸರೋಜಳದು.

“ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಬೆಂಕಿ ”

ನಾಯಕ ಅಜ್ಞಾಪಿಸಿದ ತೃಪ್ತಿಯ ನಗೆಯೊಂದಿಗೆ

ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಮೂರು ಜೀವಿಗಳನ್ನು- ಸುರೇಶ, ಸರೋಜಾ ಅವರ
ಮಗು- ಒಳಗೆ ಹಾಕಿ ಬಾಗಿಲು ಎಳೆದುಕೊಂಡರು.

ಮರುಕ್ಷಣ ಜ್ವಾಲೆ ತನ್ನ ಕೆನ್ನಾಲಿಗೆ ಸಹಸ್ರ-ಅಸಂಖ್ಯರೂಪ ತಾಳಿತು.

ಒಳಗೆ ಮೂರು ಜೀವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಶನಿ ಸಮಾಜ

“ ಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಬರ್ತಿಯಾ ಶಂಕ್ರೂ ”

“ ”

“ ಯಾಕೆ ಶಂಕ್ರೂ ಮಾತಾಡುತಿಲ್ಲಾ ? ”

ಅ ದನಿಯಲ್ಲಿ ದೈನ್ಯ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೇಮ ಮೈತಾಳಿತ್ತು

ಶಂಕರನ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೌನವಾಗಿ ರಾಮನನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಮೌನದ ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಸಂತೋಷ ಕಳವಳ ಭೀತಿ ಪಾಂಡವನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿತ್ತು

ಶಂಕರನ ಇೀ ಮೌನ ಮುದ್ರೆಯ ಅರ್ಥ ಎಂಟು ವರುಷದ ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಅರಿಯಲಸಮರ್ಥನಾಯಿತು.

ಅವನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ.

ಯಾಕೆ ಶಂಕ್ರೂ ಮಾತಾಡುತಿಲ್ಲಾ ? ಆಡೂಣು ಬರುತಿಲ್ಲಾ ? ಅವ್ವ ಬೈದ್ಲ್ಲ ? ”

ರಾಮನ ಕಣ್ಣಂಚು ಕಣ್ಣೀರು ಉದುರಿಸಿತು.

ರಾಮನ ಇೀ ಪ್ರೇಮದ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಸಾಂತ್ವನದಿಂದ ಶಂಕರನ ಮೌನ ಮುದ್ರೆ ಒಡೆಯಿತು. ರಾಮನ ಜತೆ ಆಡಲು ಅವನ ಮನಸು ಆತುರ ಪಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದರೆ.... ! ಅದರೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಆ ರುದ್ರ ಘಟನೆ, ತಂದೆಯ ಉಗ್ರ ಮೂರ್ತಿ ಅವನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಸುಳಿದು ನಿಂತಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಎದೆ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಮನಸು ರಾಮನ ಜತೆ ಆಡಲು ಅಂಜುತಿತ್ತು.

ಮತ್ತೆ ನಿನ್ನಿ ನಂತಾದರೆ !

ಶಂಕ್ರಾ ವಸೌನವಾಗಿದ್ದ.

“ ಬರೂದಿಲ್ಲಾ ಶಂಕ್ರಾ ? ”

ರಾಮ ಕಣ್ಣೀರೊರಿಸಿಕೊಂಡ. ಅವನ ಸ್ನೇಹದ ಕರೆ ಶಂಕರನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಯಿತು.

“ ಬರ್ತೀನಿ ರಾಮೂ ”

ಇಬ್ಬರೂ ಕೈಹಿಡಿದು ಬಯಲಿನತ್ತ ಆಡಲೆಂದು ಹೋದರು.

ಶಂಕರನ ‘ ಬಂಗ್ಲೆ ’ ವೆರಾಂಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶಾಲವಾದ ಸುಂದರ ಬಯಲು. ಹೊಗೆಡ ಬಳ್ಳಿ ಸುಂದರವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಆಡತೊಡಗಿದರು.

ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಇವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ವೀರಪ್ಪನವನ ಸಿಟ್ಟು ಕೆರಳಿತು ಕೆಳಗೆ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಶಂಕರನನ್ನು ದರದರ ಎಳೆಯುತ್ತ ಮನೆಗೆ ತಂದರು.

“ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆ ದಂದ್ರ ಭಿಕಾರಿ ಜತೆ ಆಡಿದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದ್ರೆ ನಿನ್ನ ಎಲುಬು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂಥ ಭಿಕಾರಿ ಜತೆ ಆಡ್ತಾ ಇರೋದು ಕಂಡು ಬಂದ್ರೆ ನಾವ್ಯಾರು ಅವರೂ ಇಗಿನಿಂದೇ ತಿಳಿದೆ ಹೋದ್ರೆ ನಾಳೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಉಣ್ಣಿಕ್ಕೂ ಹೇಸೋಕಿಲ್ಲ ”

ಎಂದು ಶಂಕರನನ್ನು ನಾಲ್ಕೇಟು ಬಿಗಿದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದರು.

“ ಭೀಮ್ಯಾ ಆ ದಂದ್ರ ಹುಡುಗ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರ್ದಂತೆ ನೋಡೋ”

ಎಂದು ಅಳಿಗೆ ತಾಕೀತು ಕೊಟ್ಟರು.

ರಾಮ ಪೆಚ್ಚು ಮೋರೆ ಹಾಕಿ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ.

ವೀರಪ್ಪನವರು ಲಕ್ಷಾಧಿಕರಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಸೆಟ್ಟಾ ವ್ಯವಹಾರ ಅವರನ್ನು ಆ ಸೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿತ್ತು. ಬಡ್ಡಿಯ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಅವರು ಕೋಟ್ಯಾಧಿಕರೂ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಕ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಎನ್ನಾ ಮಾಡಿದರೂ ವೀರಪ್ಪನವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕುಂಬಾ ಹೆಣ್ಣು ಅಭಿಮಾನ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿದುರು ಅಡಿ ತೋರಿಸದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸರಿ ಸಮಾನಸ್ಥಂದರಲ್ಲದಂಥವರು ತನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತನಾಡಲು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಯೋಗ್ಯರಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಧೃಢವಾದ ಭಾವನೆ. ತನ್ನ ಮಗನಾದರೂ ತನ್ನಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಮನೆತನದ ಗೌರವ ಪ್ರೀತಿಯಂತೆಯೇ ಘನ ಭಾವನೆ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಭೀತಿ - ಗೌರವದ ಸರಂಸರೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬ.ಬೀಶು ಅವನಿಗೆ ಇಳಿಗಿನಿಂದಲೆ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಎಂದು ವೀರಪ್ಪನವರು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಅವರು ಮಗನ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ನಿಷ್ಠುರವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು

ವೀರಪ್ಪನವರ ಇೀ ವಿರಾಟ ರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ಶಂಕರ ಭೂಮಿಗಳಿದು ಹೋಗಿದ್ದ ಅವನ ಎದೆ ನಡುಗಿ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ತಂದೆ ತನ್ನನ್ನು ಬಯ್ಯದಂಟು ಅದರೆ ಇೀ ರೂಪು - ಇದೇ ಮೊದಲು

ಅಪ್ಪ ರಾಮನೊಂದಿಗೆ ಆಡಲು ಏಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸ್ತಾರೆ ?

ಇೀ ಸಮಸ್ಯೆ ಶಂಕರನ ಮಿದುಳಿಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಯದಾಗಿತ್ತು ಎಳೆಯ ಬಾಲಕನ ಕುಭ್ರವಾದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸಿನ ಮೇಲೆ ಧನಿಕ-ದರಿದ್ರ, ಊಚ-ನೀಚ, ಸಾಮರ-ಪಂಡಿತರೆಂಬ ಭೇದ ಭಾವದ ಯಾವ ಕೆರಳು ಕಲೆಗಳೂ ಮೂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಸನಾದ ಹಲಗೆಯಂತೆ, ಯಾವ ಗೀಚು ಗೆರೆಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ

ಆ ಕಪ್ಪು ಕಲೆ ಗೀಚು ಗೆರೆ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮಗನ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೌರವ ಘನತೆಯ ಚಿಹ್ನೆ ಎನಿಸಿತ್ತು

ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಶಂಕರನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬರೆ ಎಳೆದಂತಾಗಿತ್ತು.

ರಾಮನ ಸ್ನೇಹ ತಂದೆಯ ಕ್ರೂರ್ಯ !

ಎರಡು ಮಹಾ ಶಕ್ತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಶಂಕರ ತೊಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ.

ರಾಮ ಬಡವ, ಬಡವರಲ್ಲಿ ಬಡವ ಅವನ ತಂದೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಪ್ರತೀಕ ಪ್ರಪಂಚದ ದಾರಿದ್ರ್ಯವೆಲ್ಲ ಅವನ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಂತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನ ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ತಿ ಪಂಜರವೇ ಸ್ಥಾನ. ಹರಕು ಹರಕು ಒಟ್ಟಿ. 'ಬಟ್ಟೆ ಇದೆ' ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಅದು ಮೊದಲು ಯಾವ ಬಣ್ಣದ್ದೋ! ಇೀಗ ಬದಾಮಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದೆ. ಆಸರೆಗೆ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗುಡಿಸಲು ಇಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಒಂದು ಗುಟುಕು ಅಂಬಲಿ ಗಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಕರುಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ದುಡೀಬೇಕು-ಅಂಗಲಾಚಬೇಕು. ಆ ಜೀವಂತ ಹೆಣದ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ?

ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಗು - ಹೊಸ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ ಬಂದಂತೆ !

ಅವನ ಶನಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆ ?-ಇಲ್ಲ !

ಎಂಟು ವರುಷದ ಮಗು, ರಾಮನ ಮದುವೆಯೂ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿ ಎರಡು ವರುಷ ಕಳೆದಿದೆ. ದುದೈವ ! ಅವನ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಆಭಯಹಸ್ತ ಚಾಚಿದೆ.

ಇಂತಹ ಕಟು ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಮೂರ್ತಿ ರಾಮ ! ಅದು ಬಡವರ ಮಗು ಅವನ ಮುಗ್ಧತೆಗೆ ಬಡತನವಿರಲಿಲ್ಲ ಅವನ ನಿಶ್ಚಿಂತತೆ ಕ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಬಡತನವಿರಲಿಲ್ಲ ಅವನ ಉಲ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಡತನವಿಲ್ಲ.

ಅದರೂ ಅವನು ಬಡವ. ಅಂತೆಯೇ ಅವನು ಆಯೋಗ್ಯ !

ಪ್ರಪಂಚದ ಸಿಹಿ-ಕಹಿಗಳನ್ನರಿಯದ ಆ ಮಗೂ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ತಿರಸ್ಕೃತ ಅವನ ಜೀವನದ ಮಂದಾರ ಕುಸುಮ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕರೋರ ನೀತಿಗೆ ತತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರಾಮ ಶಂಕರನ ಸ್ನೇಹಕ್ಕಾಗಿ ಪಾತೋರಿಯುತಿದಾನೆ ನೀರವನವರ ಉಗ್ರ ಮೂರ್ತಿ ಅವನನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಹಿಂದೆಕಟ್ಟುತ್ತಿದೆ.

ರಾಮ ಶಂಕರ, ಇಬ್ಬರ ಮನಸೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ನೇಹದ ಎರಡು ಹೃದಯಗಳು ಬೆಸೆಯದಂತೆ ವೀರಪ್ಪನವರು ಜಾಗೃತೆ
ವಹಿಸುತ್ತಿದಾರೆ

ಇಬ್ಬರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ನೇಹದ ಕುಡಿ, ಪ್ರೇಮದ ಜಲ ಸಿಂಚನವಿಲ್ಲದೆ
ಬಾಡ ತೊಡಗಿತು.

೪ ೪ ೪ ೪ ೪ ೪

ಆ ಘಟನೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರುಷ ಉರುಳಿ
ಹೋಗಿವೆ-ಹದಿನೈದು ವರುಷ !

ಇೀ ದೀರ್ಘ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ
ಶಂಕರ ತುಂಬ ಹೆರೆಯದವನಾಗಿದಾನೆ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯ ಗರ್ವ, ಅಭಿಮಾನ,
ಸೊಕ್ಕು ತುಂಡವನಾಡುತ್ತಿದೆ ತಂದೆಯ ' ಭೇದ ಭಾವ ' ದ ಬಿತ್ತಿಗೆಯ ಬೆಳೆ
ಹುಲುಸಾಗಿ ಫಲವತ್ತಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಹದಿನೈದು ವರುಷದ ಶ್ರೀಮಂತಿ
ಕೆಯ ಪರಿಸರಣ, ಆ ನಿರ್ಧಯ, ಕರೋರ ನಡತೆಯ ಪಡಿಯಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ತಾನೂ
ಅದರಂತೆ ಎರಕ ಹೊಯ್ದುಕೊಂಡಿದಾನೆ.

ಶಂಕರನ ವಿವಾಹವಾಗಿದೆ. ಆ ಭೋಗ, ವಿಲಾಸ, ಸೇವೆ ಯಾವುದೂ
ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ ತನ್ನ ' ಸುಖ-ವಿಲಾಸ ' ಇವಿಷ್ಟೇ ಅವನ ಜೀವನದ
ಪ್ರಧಾನ ಲಕ್ಷ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚವಿದೆ ತನಗಾಗಿ, ವ್ಯವಹಾರ, ದುಡ್ಡು ಇದೆ
ತನ್ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ಬಡವರು, ದೊರೆಯಿದ್ದಾರೆ ತನ್ನ ಸೇವಕರಾಗಲೂ, ಶ್ರೀಮಂತ
ರಿದ್ದಾರೆ ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾಗಲೂ.

ಇತ್ತ ರಾಮನ ಬಾಳು.

ಅದು ದಾರಿದ್ರ್ಯತೆಯ ಮರುಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸುಖದ ನೋಡು
ಸುಳಿಯಲಾರದು ಅನಂದದ ಹನಿ ಉದುರಲಾರದು. ಸಂತಸದ ಹಸಿರು
ಚಿಗುರಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಿರಾಶೆಯ ಅಪಾರ ಸಹರಾ ಮರುಭೂಮಿ !
ಆಗಾಗ ದುಃಖದ ಸುಂಟರಗಳ ಏಳುತ್ತಿದೆ ಶೋಕದ ಧೂಳು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದೆ.
ಅಸಹ್ಯವಾದ ದುಃಖದ ರಣಬಿಸಿಲು ಸಹನೆಯನ್ನು ಕಾಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇೀಗಲೋ
ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣಕೋ ಸ್ಫೋಟವಾಗುವಂತೆ ಕುದಿಯುವ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ
ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ !

ರಾಮನಿಗೆ ಇಂತಹ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ-ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು !

ಶನಿಯ ಕಾಟದ ಕರೋರತೆ ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯೇ ? -ಇದೆ.

ಅದೂ ಅವನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ !

ಮೂರನೆಯ ಮಗು ಕಾಹಿಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಎಂತಹ ದಾರಿದ್ರ್ಯ ತಲೆ ಕುಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಭಾವಾಗಬಹುದೆ ?- ಇಲ್ಲ ! ರಾಮನ ಕರುಳು ತಳಮಳಿಸಿ ಪ್ರಚಂಡ ಕಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಜಡಪಡಿಸುವ ಪತಂಗದಂತಾಗಿದೆ ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ಹನಿ ಗಂಜಿಗೂ ಬಿಡಿಕಾಸಿಲ್ಲ !

ಮಗು ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿದೆ ! ಹೆತ್ತ ಕರುಳು ಹೇಗೆ ಸಹಿಸೀತು ! !

ದಡಿಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲ ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ' ಗೊಡ್ಡಾನ ರೇಕರ ' ಆಗಿದ್ದ - ಒಂದು ತಿಂಗಳು ರಜೆಯ ನೇಲೆ ಹೋದ ಶಿಷ್ಯ ಮರಳಿದಾಗ--

ರಾಮ ' ಗೋ ಡಾನ ! '

ಇಗ ?

ಶಂಕ'ನೇ ಗತಿ ! ನೋಡಬೇಕು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹ-ಒಂದು ಕಾಸು ಕೊಟ್ಟರೆ

ರಾಮ ಒಂದೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಡಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ. ಶನಿ ಸಮಾಜ ಅವನ ಬೆನ್ನಟ್ಟುತ್ತ-ಶನಿ ಸಮಾಜ !

ಬಂದಿತು ! ಅದೇ ಶಂಕರನ ಮನೆ ಭವ್ಯ ಬಂಗಲೆ !

“ ಶಂಕರೂ ”

ಅದೇ ಸ್ನೇಹದ ಕರೆ ಒಲವು ಉಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಅದೇ ಮಾಧುರ್ಯ ಸ್ನೇಹದ ಬೆಸಗೆ

ಶಂಕರ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ತಿರುಳ ! ತನಗೆ ' ಶಂಕರೂ ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದಾನೆ. ಎಂತಹ ಸೊಕ್ಕು ! ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು.

ಶಂಕರ ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ನೋಡಿ ಮತ್ತೆ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ' ರೆಮಿ ' ಆಟದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದ.

“ ಶಂಕರೂ ನನ್ನ ಮರೆತ್ಯಾ ?

ರಾಮ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹದ ಭಾಂಡಾರವನ್ನೇ ಒಡೆದು ಶಂಕರನೆದುರು ಹರವಿದ್ದ
ಅದರ ಬೆಲೆಯನರಿತುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಂಕರನು ಸುಸಂಸ್ಕೃತನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ

ಶ ಕರ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದ ಎಲ್ಲೆಯೋ ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ-ಎಲ್ಲೆಯೋ !
ಎಲ್ಲಿ ?

— ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು

ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಯಾವನಾದರೂ ಬಿಕ್ಕುಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ಅಲ್ಲ

ಮತ್ತೆ ಯಾರು ?

ರಾಮನೇ ಹೇಳಿದ—

“ ಶಂಕರೂ ನೀ ನನ್ನನ್ನು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ನಾ ನಿನ್ನ ಮರ್ಮಾಕಿಲ್ಲ.
ನಾ ರಾಮ ಶಂಕರೂ, ಸಣ್ಣ ಗಿರ್ದ ಇಬ್ಬೂ ಅಡತಿದ್ದಿವು ನೋಡು. ”

ರಾಮ !

ಅಹುದು ಅವನೆ !

ಅದರೆ ರಾಮ ಇೀಗ ಬಡವ, ನಾನು ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ ಅವನ ಜತಿ
ಸಲೀಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಸರಿಕರಲ್ಲಿ ಸರಿದೋರಲಾರದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ
ಇವನು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದೂ ನನ್ನ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕೇಡು

“ ಏನು ಬಂದೆ ರಾಮ ? ”

ರಾಮನಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು ಆಶೆಯ ಅಖಂಡ ಅಧಾ 'ವನ್ನೇ
ಸಂಬಿ ಬಂದಿದ್ದ. ಏನೇನೋ ಕನಕು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ' ಕೃಷ್ಣ —
ಸುದಾಮ ' ಮಾದರಿ. ಅದರೆ ರಾಮ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವದು ಅದರ ವಿರುದ್ಧ

“ ಶಂಕರೂ ! ನನ್ನ ಮಗೂ ಯಮನ ದವಡ್ಯಾಗ ಸಿಕ್ಕಿ ಚಡಪಡಸಾಕ
ಹತ್ತೀತಿ. ನಾ ಬಡವ. ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಅಂಬಲಿಗೂ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ನಾವ
ಹ್ಯಾಂಗಾದ್ದೂ ಉವ್ವಾಸ ತೆಗಿಬಹುದು. ಅದ್ರ ಕೂಸಿನ ಚಡಪಡ್ಯ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ

ಹ್ಯಾಂಗ ನೋಡ್ಲಿ ! ಸಾಯು ಹೊತ್ತ್ನಾಗಾದ್ರಾ ಅದರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಸ್ವೇಕಂತೀನಿ . ಕೂಸಿನ ತಂದಿ ನಾ ಹ್ಯಾಂಗ ನೋಡಲಿ.... ”

ರಾಮನ ಕಂಠ ಬಿಗಿದು ಬಂದು ಮಾತು ಹೊರಡದಾಯಿತು. ನಿದಾನ ವಾಗಿ-ಕಣ್ಣೊ ರಸಿಕೊಳುತ ಹೇಳತೊಡಗಿದ.

“ ..ನಿಂ ನಂಗ ಸಹಾಯ ಮಾಡು ಶಂಕರೂ. ನನ್ನ ಕೂಸಿನ ಸಾಯು ಹೊತ್ತ್ನಾಗ ಒಂದು ಗ ಟುಕು ಗಂಜೆ ಹಾರಿದ ಪುಣ್ಯ ನಿನಗ ಬರ್ತೃತಿ. ಕೂಸು ಸಾಯ್ತಾ ಇದ್ರಾ ಬದುಕಿಸಬೇಕಂತ ಆಸೆ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ ಮಾಡಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಹುದು ಅಂತ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡೀಲಿ ಬಂದೀನಿ ನನ್ನ ನಿರಾಶೆ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ ನಾ ಸಾಯುವರೆವಿಗೆ ನಿನ್ನ ಉಸಕಾರ ಮರೆಯಾರಿಲ್ಲ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ ಇರೋದ್ರ ವಳಗ ಮುಟ್ಟಿಸ್ತೀನಿ . ಶಂಕರೂ ! ! ”
ರಾಮನಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ.

ಶಂಕರನಿಗೆ ಕನಿಕರವೇನೂ ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ ‘ ಎಷ್ಟು ದರಿದ್ರ ಇದ್ದರೇನು ? ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಇರಲಾರವೇ ? ಸುಳ್ಳು ಸೋಗು ಇದು ’ ಎಂದು ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಮನ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯರ್ಥ-ತಿರಸ್ಕಾರ ರಾಮನ ಹೃದಯದ್ರಾವಕ ನೋಟ ಶಂಕರನ ಕರುಳು ಕಡಗಿಸಲಿಲ್ಲ

ಆದರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯರೆದುರು ತನ್ನ ಗೌರವವನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲೂ ಮನಸಿಲ್ಲ

ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಹೊಳೆಯಿತು

“ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು . ಅಂ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ? ”

“ ರಾಮ ”

“ ಹ್ಲಂ, ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು ರಾಮ. ನಿನ್ನದೇನೂ ನನಗೆ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ‘ ಶಂಕರ ’ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು ಎಲ್ಲೊ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದೀಯ. ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿತಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಏನೋ ಕೆಡಕೆನಿಸುತ್ತಿದೆಆದರೆ ಆದರೆ ... ಹ್ಲಾಂ ! ನಿನ್ನದೇನಾದರೂ ಆಸ್ತಿ ಗೀಸ್ತಿ ಇದೆಯೇ ? ”

ಉಘ್ ! ಎಂತಹ ನೋವು ! ಅನ್ಯಾಯ ! ' ನಿನ್ನ ಶಂಕರ ಬೇರೆ ಇರಬಹುದು ' ನಿಜ ತನ್ನ ಶಂಕರ ಬೇರೆ. ಆ ಶಂಕರ ಎಂದೋ ತೀರಿದ ಇವನು ಬೇರೆ. ಆದರೆ ಅವನೇ. ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಪಡೆಯುವದು ತನ್ನ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಅಸಮಾನ. ಆದರೆ ದಾರಿದ್ರ್ಯದ ಶಾಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹನ ಮಾಡಬೇಕು.

“ ಒ ದು ಜೋಪಡಿ ಐತಿ. ಅದೇ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿ ಶಂಕರೂ ”

“ ಇರಲಿ. ಅದನ್ನೇ ಬರೆದುಕೊಡು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ”

ರಾಮ ಮರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಬಡತನ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ ಯಾಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವೆ ? ”

“ ಬರಕೊಡ್ತಿನಿ ಶಂಕರೂ ! ”

ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ತನಗೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾರಾದರೂ ! ಇಷ್ಟಾದರೂ ದೊಡ್ಡ ಮನಸು ಮಾಡಿದ ಶಂಕರೂ ! ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ.

ರಾಮ ತನ್ನ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟೂರಿ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ಕಾಗದ ಬರೆದು ಕೊಟ್ಟು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದ

ರಾಮ ಮನೆ ಮುಟ್ಟುವದರೊಳಗೆ ಮಗು ಸ್ವರ್ಗ ಮುಟ್ಟಿತ್ತು.

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ಇೀ ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿ ಮೂರು ವರುಷ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದೆ. ರಾಮನ ಸಾಲದ ಹಣ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಇಪ್ಪತ್ತಕ್ಕೇರಿದೆ.

ಶಂಕರ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ತಗಾದೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾನೆ.

ರಾಮನ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನತೆ ಉರಿಯಾಗಿ ದಹಿಸತೊಡಗಿದೆ.

ಶಂಕರ ರಾಮನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿದ.

“ ನಿನ್ನ ರೂಪ್ಯಾ ಇೀವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ರಾಮ ”

“ ನನ್ನ ದೇಹದಾಗ ನೆತ್ತಾ ಇರೊದ್ರ ಒಳಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತೀನಿ ಶಂಕರೂ ”

“ ನನಗೆ ನಿನ್ನ ದುಡಿವೆಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ”

“ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೇನೋ ನೋಡ್ತೀನಿ ಶಂಕರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಾ ತಡೀರಿ. ”

“ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟವರ ಉಪಕಾರ ನೆನೆಸಲಿಲ್ಲ ರಾಮ. ”

“ ಹಾಂಗನ್ನಬ್ಬಾಡ ಶಂಕರಾ ! ಸಾಯೋವರೆಗೆ ನಿನ್ನ ಉಪ್ಪು ಮರೆ ಯಾರಿಲ್ಲ. ”

“ ಬರೀ ನೆನಪಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ರಾಮ ”

“ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಾ ತಡೀ ಶಂಕರೂ ”

“ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಇಗಾಗಲೇ ಬಡ್ತಿ ಆಸಲು ಮಿಕ್ಕಿದೆ ಅಷ್ಟು ರಕಮು ನಿನ್ನ ಅಸ್ತಿಗೆ ಮಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ”

“ ”

“ ನಿನ್ನ ಜೋಪಡಿ ಲಿಲಾವು ಮಾಡ್ತೀವಿ ರಾಮ ”

ರಾಮ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿಯ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ

“ ನೋಡು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ-ಇನ್ನು ನ.ಲ್ಪ ದಿನ ಸಮಯ ಕೊಡುತ್ತೀನ ? ”

“ ”

“ ಅದೇ ಸಾ ಬಲ್ಲೆ ‘ ಸಾಲವನು ಕೊಂಡಾಗ ಹಾಲೋಗರುಂಡಂತೆ, ಸಾಲಿಗರು ಬಂದು ಎಳೆವಾಗ ಕೆಬ್ಬದಿಯ ಕೇಲು ಮುರಿದಂತೆ ಅಲ್ಲವೆ. ’

“ ಇಲ್ಲ ಶಂಕರೂ ಹಾಗನ್ನಬ್ಬಾಡ ...ಹಾಂಗನ್ನಬ್ಬಾಡ ಶಂಕರೂ .. ”

ರಾಮನ ಕಂಠ ಬಿಗಿದು ಬಂದಿತ್ತು. ಶಂಕರನ ಪಾದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕವಿಟ್ಟು

“ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ, ಶಂಕರೂ ಕಾಪಾಡು ಅವು ಚಳಿಯಾಗಬಿದ್ದು ಸತ್ತೋಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವೇ ದಿಂದಾಗ ನಿನ್ನ ಸಾಲಾ ಮುಟ್ಟಿಸ್ತೀನಿ ಶಂಕರೂ ”

“ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ರಾಮ. ಆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವೆ ನಾಳೆ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಮುದ್ದೆ ತು ಕೊಡುತ್ತೀನೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಣ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದಿದ್ದರೆ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗ ನನಗೆ ಅನುಸರಿಸದೆ ಗಕ್ಕಂತರವಿಲ್ಲ. ”

ಶಂಕರ ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ನುಡಿದು ಒಳಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ
ದುಃಖ ನಿರಾಸೆ-ಅಸಹಾಯತೆ.

ಮೂರು ಹೊರಲಾರದ ಹೊರರಿಹೊತ್ತು ರಾಮ ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದ
ತನ್ನ ವಿನಿ ಸವೀಪಿಸಿದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖ, ಕಳವಳ ಇೀ ಮನೆ ...
ಇೀ ಮನೆ ಇನ್ನು ತನ್ನದಲ್ಲ ! ಇದು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು

ಇನ್ನು ತನಗೆ ಆಶ್ರಯ ?

ಸಮಾಜವೇ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ ತನಗೆಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ !
ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ ! ದಂದ್ರರಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲ !
ಬಡವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ತುಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಸಮಾಜ ! ಎಬ್ಬಿಸುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ !
ತನ್ನ ಸಮಾಜ !

‘ ನಾಳೆ ’ ‘ ನಿನ್ನೆ ’ ಯಾಯಿತು, ರಾಮನಿಗೆ ಹಣ ತೀರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ
ವಾಗಲಿಲ್ಲ

ಶಂಕರ ‘ ಬೇಲೀಫ್ ’ ನೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ರಾಮನ ಗುಡಿಸಲು ಜಪ್ತ
ಮಾಡಿಸಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ.

ಹೆಂಡತಿ, ಎರಡು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮೈ ಕೊರೆವ ಚಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮ
ಬೇವಿನ ಗಿಡದ ಆಶ್ರಯದತ್ತ ನಡೆದ

ಕೆಲದಿನ ಮೇಲೆ ಗುಡಿಸಲು ಲಿಲಾವಾಯಿತು. ಏಳು ರೂಪಾಯಿಗೆ.

ಇನ್ನುಳಿದ ಹದಿಮೂರು ತೀರಿಸಲು ರಾಮನ ಹೆಂಡತಿ ಇಂದಿಗೂ
ಶಂಕರನ ಮನೆಯ ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕುತ್ತಿದಾಳೆ.

ರಾಮ ಮಾತ್ರ ಇೀ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದಾನೆ .

ಬಾಳಲೋಡಕು

ಬೆಳುದಿಂಗಳು ಹಿಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಿದಂತೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಪ್ರಶಾಂತವಾದ
ಅನಂತವಾದ ನೀಲಿಯಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ನಗುನಗುತ ನಭೀ ಮಂಡಲವನ್ನು
ಬೆಳಗುತ್ತಲಿದಾನೆ. ಕೊರಳು ಸರ ಹರಿದು ಬಿದ್ದು ಚೆಲ್ಲವಂದ ಮತ್ತಿನಂತೆ
ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಆಕಾಶದ ತುಂಬ ಹರಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ದೂರದಲ್ಲಿಯೆ ಕಪ್ಪು
ಕಪ್ಪಾದ ಗುಡ್ಡ ಉದ್ದವಾಗಿ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಹೆಬ್ಬಾವಿನಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿತ್ತು.
ದಾರಿಯ ಆಚೆ-ಇೀಚೆಗೆ ಜೋಳದ ಹಸಿರು ಪದುರು ದುಂಡು ದುಂಡಾದ ತೆನೆ
ಹೊತ್ತು ತಂಪಾದ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದೆ.

ತಂಪು ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಮಾತೆಯ ಅವರ್ಣನೀಯ
ಸೌಂದರ್ಯದ ಸೊಬಗು ಆ ಪ್ರದೇಶ.

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ತಂಪು ಗಾಳಿ ಸುಗಂಧ ಸೂಸುತ್ತಿತ್ತು

ಗುಡ್ಡದ ಅಂಚಿಗುಂಟೆ ಅಂಕು ಡೊಂಕಾಗಿ ಹರಿದುಹೋದ ಸೀಳು
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂಗಿ ಇರ ನಿರಾಸವಾಗಿ ಒಳಗಿದ್ದರು. ಸುತ್ತಲಿನ ಸೌಂದರ್ಯ
ಸವೆಯುತ್ತ

• “ ಎಷ್ಟು ಜಿಂದಾಗೈತಾ ಇೀ ಬೆಳುದಿಂಗ್ಗು ! ”

ನಿಂಗಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು

“ ಹ್ಲೂಂ ”

“ ಒಂದ್ಗೆ ಕುಂತೋಕೊಣಾ ಇಲ್ಲಿ ? ”

“ ಹೊತ್ತಾತ ನಡಿ ನಿಂಗಿ, ಗಡಾ ಗಡಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕು. ”

“ ಯಾಕ್ಲಾ ಅಟ್ಟಾಕ ಅನಸ್ತು ಮಾಡ್ತಿ ? ”

“ ಸಂಗಣ್ಣ ಕಾಕಾ ಸಿನ್ನ ಹಾದೀ ನೋಡ್ತಿರಬೇಕು ”

“ ಹಾದಿ ಯಾಕ ನೋಡ್ತಾನ ? ”

“ ದಿಸಾ ಲಗೂಟ ಬರಾವ್ ಇಂವ ಹೊತ್ತಾತು. ”

“ ಹೊತ್ತಾದ್ತು ? ”

“ ದೆವ್ವಿನಂಗ ನೀ ಅದೀಲಾ ಹಂತೀಲಿ, ಮತ್ಯಾಕ ಅಂಜ್ಜಿ. ”

“ ಅತ ಬಿಡ. ಗಡಾ ಗಡಾ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕ ನಂಗ ಹಸೂ ಸಂಗ್ಗು. ”

“ ತನಗ ಹಸೀವ್ಯಾಗೀತಿ. ಏನಾರ ನೆವಾ ಹೇಳ್ತಾನ. ”

ಎಂದು ನಿಂಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದಳು.

ನಿಂಗಿ ಸಂಗಣ್ಣನ ಮಗಳು ಆರು ವರುಷದವಳಿರುವಾಗಲೇ ಅವಳ ತಾಯಿ ತೀರಿದ್ದಳು. ಸಂಗಣ್ಣನೇ ಅವಳಿಗೆ ತಾಯಿ ತಂದೆ.

ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ಮಗು ಎಂದು ಸಂಗಣ್ಣ ನಿಂಗಿಯನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಲಿಗೆ ಯಿಂದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದ.

ಅವನೂ ತೀರ ಬಡವ ಆದರೆ ಅವನ ದೇಹ ಶಕ್ತಿಗೆ ಬಡತನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಅವನ ಆಸ್ತಿ. ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಬೆವರು ಹರಿಸಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಉಂಡು ನಿದ್ರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ.

ಆಗ ನಿಂಗಿಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷ.

ಮಗಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಸಂಗಣ್ಣ ಚಿಂತಾಮುಕ್ತನಾಗಿದ್ದ. ಮುಂಜಾ ವಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಮಗಳೂ ತಾನೂ ಊಟಮಾಡಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ. ನಿಂಗಿ ತಂದೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಒತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೆನೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಆಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ದನಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಿಂಗಿಯೊಬ್ಬಳೇ ಗಳಿಗೆ ಎಣಿಸುತ್ತ ದಿನ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಂಜೆಗೆ ಸಂಗಣ್ಣ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಅವಳ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಗೆಲುವಿನ ಮೋಗ್ಗೆ ಆರಳುತ್ತಿತ್ತು.

ನಿಂಗಿಯ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ವರುಷವೇ ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಬೇಡ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಕೆಂಚ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿದ.

ಅಳಿಯನಿಗೆ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಲು ಮೋತ್ತಾಹಿಸಿ ಅವನ ಅಜ್ಜಾನದ ದುರ್ಲಭ ಪಡೆದು ' ರಾವ್ ಸಾಹೇಬ ' ಪದವಿ ಪಡೆದ ಗೋಪಾಲರಾಯರ ಮೇಲೆ ಸಂಗಣ್ಣ ಹೆಣ್ಣು ಕಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ - ಬರೀ ಹೆಣ್ಣು. ಅಜ್ಜೆ

ಅವನಿಗೆ ಆಕಾಶ ಹರಿದು ಬಿದ್ದಂತಾಗಿತ್ತು. ಮಗಳನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ' ರಾಮ-ರಾಮ ' ಎಂದು ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ವಿಧಿ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುಗೊಡಲಿಲ್ಲ

ನಿಂಗಿ ಗಂಡನ ಮುಖ ಕಡೆಯದಾಗಿ ಕಂಡದ್ದು ಅಕ್ಷತೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಅದೇ ಕೊನೆಯ ದರ್ಶನ ಅವಳಿಗೆ ಅದರೂ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಗೌರವ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಅಡಿದ ಸವಿನೆನವು -

ಅದೇ ಅವಳಿಗೆ ಕೆಂಚ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಅಸ್ತಿ

ಅದನ್ನೇ ನಿಂಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತ ಆನಂದಿಸುತ್ತಾಳೆ

ಗಂಡ ಸೈನ್ಯ ಸೇರಿದಾಗ ನಿಂಗಿ ತಳಮಳಿಸಿದ್ದಳು. ಕುದಿಯುವ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಿದ ಜೀವಂತ ಮೀನಿನಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಸಂಜೀವಿನಿ ಅವಳನ್ನು ಬದುಕಿಸಿತ್ತು - ತನ್ನ ಗಂಡ ಬೇಗ ಮರಳುತ್ತಾನೆ

ಅದೇ ಆಶಾಕಿರಣದ ಮೇಲೆ ನಿಂಗಿ ದಿನ ದೂಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಚಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ

• * * * * *

ವರುಷಗಳೆರಡು ಉರುಳಿದವು.

ಕೆಂಚ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅನಿಷ್ಟ ವಾರ್ತೆಯೊಂದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ತೇಲಿ ಬಂದಿತು.

ಸಂಗಣ್ಣನ ಬಾಗಿಲಿಗೂ ಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು-ಸಿಡಿಲಿನಂತೆ.

“ ಕೆಂಚ ಮುದ್ದದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ ! ”

ಸ-ಗಣ್ಣ ಸಿಂಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಆ ಅಘಾತಕ್ಕೆ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದರು
ಇದ್ದ ಒಂದು ಆಶಾಕಿರಣವೂ ಸಿಂಗಿಯ ವಾಲಿಗೆ ಮರೆಯಾಯಿತು.
ಬಾಳಿನ ಕಾಳ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ದಿಕ್ಕು ಕಾಣದಾದಳು

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

ಆ ಘಟನೆಗೆ ಇೀಗ ಎಂಟು ವರುಷ ಉರುಳಿ ಹೋಗಿವೆ.

ಸಿಂಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಬಾಳಿನ
ಬಾರಿಯೇ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ತವರು ಮನೆ - ಗಂಡನ ಮನೆಯ ಮಧ್ಯೆ ದೊಡ್ಡ
ಕೋಗಳಲು ಬಿದ್ದಾಗ ? ಸಿಂಗಿ ತಂದೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಳು

ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೂ ಇೀಗ ವಯಸ್ಸು ಕಳೆದು ಹೋಗಿದೆ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿಯೇ
ನೂಲುತ್ತು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾನೆ ಸಿಂಗಿ ಮುಂಜಾವಿನ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಟ್ಟು ಮಿಲ್
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದಳೆಂದರೆ ಬರುವದು ರಾತ್ರಿ ಎಂಟೊವರೆಗೆ.

ಇೀರ ಅವಳ ಜತೆ ಕೆಲಸಗಾರ

ಅವನ ಗುಡಿಸಲೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ. ಅಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬನೇ ಇರುತ್ತಾನೆ ನಾಲ್ಕು
ವರುಷದ ಹಿಂಟೆ ಅವನ ಶಾಯಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣು ಮುದುಕಿ ಇದ್ದಳು. ಇೀಗ
ಇಲ್ಲ ಇೀರ ಧೈರ್ಯವಾಯಿತು. ಇಪ್ಪತ್ತಾರು-ಏಳು ವಯಸ್ಸು ಪುಷ್ಪವಾದ
ಹುರಿಕಟ್ಟಾದ ದೇಹ. ಆತನೂ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೆ ಬೇಯಿಸಿಟ್ಟು
ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಸಂಜೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಮುಂಜಾವಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದದ್ದೇ
ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೇ ತಿಂದು ಮಲಗುತ್ತಾನೆ. ಬೇಸರ ಬಂದಾಗ ಹಾಗೆಯೇ
ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಸಿಂಗಿ ಅವನನ್ನು ಬಲಾಶ್ವಾರದಿಂದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಡು
ಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಂಗಣ್ಣನದೂ ತುಂಬಾ ಸ್ವೇಮ ಅವನಲ್ಲಿ.

ನಿಂಗಿ ಇ'ಗ ಬೆಳೆದಿದ್ದಳು. ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದ ಮಾರ್ಪಾಟು ಅವಳಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಸುಂದರವಾದ ಅವಳ ನಿಲುವು, ಗುಲಾಬಿಯಂತಹ ಕೆನ್ನೆಗಳು, ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣು ಮೀನಿನಂತೆ ಚಂಚಲವಾಗಿದ್ದವು ನೀಳವಾದ ಕೇಶರಾಶಿ, ತುಂಬಿದ ಎದೆ ಗುಡಿಯ ಗೋಪುರಕ್ಕೆ ಜೋಡು ಕಳಸವಿಟ್ಟಂತೆ. ತುಂಬಿದ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತವಾದ ಮೈ. ಹಳ್ಳಿಯ ಕಾಡು ಹೂ. ಅದರೂ ಆ ಸೌಂದರ್ಯ ಆ ಸೊಬಗು ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೆ ಪಸಂತ ಕಾಲವದು.

ಅವಳಿಗೂ ಆ ಬಯಕೆ, ಆ ಸ್ನೇಹ. ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಎರಡೂ ಅದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಅದರೆ 'ತಾನು ನಿಧನೆ' ಎಂಬ ಭಯಂಕರ ಅರಿವಿನ ಶಾಪ ಅವಳ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ದಬ್ಬುತ್ತಿತ್ತು.

ರೇಷನದ ಆಸೆ ಅದನ್ನು ರಬ್ಬರಿನ ಚಿಂಡಿನಂತೆ ಮೇಲೆ ಪುಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಇರನ ಸಾನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಪುಟಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೂ ಇೇ ಚಿಂತೆ ಬಾಧಿಸದಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಗಲಿರುಳು ಅವನನ್ನು ಇೇ ಚಿಂತೆ ಕಾಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಮಗಳು. ಅವಳ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಅವನು ಚನ್ನಾಗಿ ಅರಿಯದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಗಣ್ಣನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧವಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಉಡಿಕೆ' ಎಂದು ತುಂಬ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು.

ಹರೆಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಮೇಲೆ ನಿಂತ ಮಗಳನ್ನು ಸೈಧವ್ಯದ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಡುವದು ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೆ 'ಸರಿ' ಎಂದು ಎನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಆ ಪ್ರಯತ್ನ 'ಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಟ್ಟಂತೆ' ಎಂದು ಅವನು ಬಲ್ಲ.

ನಿಂಗಿಯ ನಿವಾಹ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಇರನದೇ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಣೆದುರು ಸುಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಅನೋನ್ಯವಾದ ಮಧುರ ಪ್ರೇಮ ದಿನ ದಿನವೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಲ್ಲ. ಇರನೂ ಪರದೇಸಿ ತುಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ ಮಗಳೂ ಅಳಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲೆಯೇ-ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು-ಇರುವರೆಂಬ ಸಂತೋಷ ಬೇರೆ.

ನಿಂಗಿ ಇೀರ ಪರಸ್ಪರರಲ್ಲಿ ಮಧುರ ಪ್ರೇಮ ಹರಡಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಒಂದೇ ಚುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿತ್ತು. ತಾನು ನಿಂಗಿಯನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ್ದ.

ನಿಂಗಿಯೂ ಅವನ ಪ್ರೇಮದ ಬಂಧನವನ್ನು ನಗುತ್ತ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಅದರ ಕೆಂಚನನ್ನು ನೆನೆಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ 'ಇೀ ಮದವಿ ಬ್ಯಾಡ. ಇನ್ನಾಕೆ ಬೇಕ ನನಗ ಮದ್ದಿ' ಎಂದು ನಿರುತ್ಸಾಹ ತಾಳುತ್ತಿತ್ತು ಮನಸು. ಅದರ ಇೀರನ ಸಹವಾಸ, ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಯಕೆ, ಮುಂದಣಿ ಕನಸು ಇೀರನತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆಂಚನ ಮೇಲಿನ ಗತಪ್ರೇಮ

ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇೀರನ ಸಹವಾಸ.

ಆ ಸಹವಾಸದ ಬಿಸಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆಯಂತಹ ದೇಹ ಕರಗಿತ್ತು. ಅಂತೆಯೇ ಅವಳು 'ಉಡುಕಿ' ಗೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಳು

ಸಂಗಣ್ಣ ನಿಂಗಿ, ಇೀರರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ವಕೀಲರ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ನಿಂಗಿ-ಕೆಂಚ ಮದುವೆ ಮೊದಲು ಮಾಡಿ ತಾನು ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯದ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಘಟನೆಗಳನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ

“ ಪತಿ ಎಂಬೋನು ಹಂಡನಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಮಹಾರೋಗದಂತಹ ಪರಿಹರಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ರೋಗಗಳಿದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಅವನ ಸಮ್ಮತಿ ಇದ್ದರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಹೆತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಅವನು ನಾಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಸತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಪುನರ್ವಿವಾಹದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ”

ಎಂದು ವಕೀಲರು ಹೇಳಿದರು.

“ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ 'ಉಡುಕಿ' ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುತ್ತದೆ ”

ಎಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಸಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಸಂಗಣ್ಣ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಅವರ ಕೈಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯ ಎರಡು ನೋಟುಗಳನ್ನು 'ಬಡವನ ಕಾಡಿಕೆ' ಎಂದು ಇಟ್ಟ.

ನಿಂಗಿ ಇರ ಇಬ್ಬರ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಅವರ ಅನಂದಕ್ಕೆ ಬುಟ್ಟಾಹಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲ

ಇರ ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಸುಖವಾಗಿ ವಸವನ ವಸೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರತೊಡಗಿದ ಅವನ ಬಾಳು ಬಂಡಿ ರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿತ್ತು

ನಿಂಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದಳು ಇರನ ದುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜೀವಿಗಳ ಜೀವನ ಸುಖವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು

ಬಾಳ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನಿಂಗಿ ಇರ ಸುಖವಾಗಿ ದಾಟುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮದ ಕುಡಿ ಹೂ ಬಿಟ್ಟಿದೆ “ ಹನುಮ ” ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೇಮದ ಫಲ ಮನೆಯನ್ನು ಅನಂದದ ಹಾಲುಗಡಲಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಆ ಮಗು

ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕೈದಿಗಳ ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಕೆಂಚ ವಿಜಯದ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ರೈಲಿನೇರಿದ.

ಯಾವಾಗ ಮನೆ ಬಂದೀತು ?

ನಿಂಗಿ ಹೇಗಿದ್ದಾಳು ?

ಸಂಗಣ ?

ಅವರನ್ನು ನೋಡುವ ಅತುರದಿಂದ ಊರಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಗಣನ ಗುಡಿಸಲು ಹಾಗೇ ಇದೆ ಸಂಗಣ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾನೆ. ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದಾನೆ.

“ ಸಂಗಣ ಮಾಮಾ ”

ಕೆಂಚ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ

“ ಯಾರು ತಮ್ಮ ? ”

“ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ? ”

ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ನಿಂಗಿಯೂ ಮಗುವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ.

“ ನಾನು ಕೆಂಚ ಮಾಮಾ ! ”

ಎಂದು ಕೆಂಚ ನಿಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ

ಸಂಗಣ ನಿಂಗಿ ಇಬ್ಬರೂ ಚಿತ್ರದ ಗೊಂಬೆಯಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ನಿಲಯ ಗೋಕಾಕ

ಅಶ್ರಯದಾತರು

ರಾ ಸಾ	ಎ. ಜಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ	ಗೋಕಾಕ
ಶ್ರೀಮಾನ್	ಅನಂತರಾವ ಕರಗುಪ್ಪಿಕರ	"
"	ಕೆ. ವಿ. ಸುಪಲಿ	"

ಸಹಾಯಕರು

ಶ್ರೀಮಾನ್	ಗಣಪತರಾವ್ ಸ್ವಾಮಿ B A LL. B.	"
"	ಎ. ಕೆ. ಸಾಕಪುಕೆ (ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಗೋಕಾಕ ನಗರ ಸಭೆ)	"
ಡಾ	ಹಣಮಂತರಾವ ರೂಗಿಕರ	"
ಶ್ರೀಮಾನ್	ಎ. ಪಿ. ಕಲ್ಯಾಣಶೆಟ್ಟಿ (ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್)	"
"	ಎಲ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ	"
"	ವೆಂಕಟೇಶ ಕರಗುಪ್ಪಿ	ಕರಗುಪ್ಪಿ
"	ಪಾಟೀಲ ಬಾಳಗೌಡರು	"
"	ಪಾಟೀಲ ಭೀಮನಗೌಡರು	ಎಲ್ಲಾಪುರ
"	ಎಸ್. ಬಿ. ಸುಪಲಿ	ಗೋಕಾಕ
"	ಡಿ. ವಿ. ಪಾಟೀಲ	"
"	ಬಿ. ಜಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ	"
"	ಶಂಕರಪ್ಪ ಭರಭರಿ	"
"	ಜಿ. ಎನ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ	"
"	ದೇವೇಂದ್ರ ಎತ್ತಿನಮನಿ	"
ಶ್ರೀಮತಿ	ಅಂಬಾಬಾಯಿ ರೂಗಿಕರ	"
"	ಉಮಾಬಾಯಿ ದೇಶಪಾಂಡೆ	"
"	ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ ಕುಲಕರ್ಣಿ	"

ಓಡುಗರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ
ಲೇಖಕರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಅಭಾರಿ.

ರಾಜಾರಾಮ್ ಮಜಲೀಕರ್ ಅವರ

ಪುಸ್ತಕಗಳು

ದೇವ ಪರಿಕ್ಷಾ	ಚಿಕ್ಕ ನಾಟಕ
ಬಾಳತೊಡಕು	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ

ಅಜ್ಜಿನಲ್ಲಿ

ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ	ಕಾದಂಬರಿ
ನಮ್ಮ ದೇವರು	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ

ಬರಲಿವೆ

ಮರ್ಯಾದೆಯ ಮುಸುಕಿನಲ್ಲಿ	ಕಾದಂಬರಿ
ಸತ್ಯ ದರ್ಶನ	ಕಾದಂಬರಿ
ಕೆಂಗದ ಮೇಲೆ	ಕಾದಂಬರಿ
ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆ	ಹರಟೆಗಳು
ಭಗ್ನ ಪ್ರಣಯಿಗಳು	ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಾ ನಿಲಯ ಗೋಕಾಕ
